

STOLOVNISKI vestnik

Letnik XXV.

Celovec, petek, 4. september 1970

Štev. 35 (1469)

V teh dneh bodo zaupniki slovenskih organizacij pa tudi drugi ponovno opozarjali starše Južne Koroške, da prijavijo svoje otroke k dvojezičnemu pouku in jim tako omogočijo izobrazbo v obeh deželnih jezikih. Vemo, da bodo te dni nasprotniki dvojezičnega pouka skušali odvratare starše, da prijavijo svoje otroke k dvojezičnemu pouku.

Iz leta v leto nasprotniki slovenskega življenja na Koroškem omalovažujejo učenje slovenščine. Sistem njihovega postopanja in argumentiranja

Zavevstno se poslužimo naše pravice

jim je že tako prirastel k srcu, da se ne morejo odvrniti od njega. Vedeti moramo, da nameravajo z omalovaževanjem in nasprotovanjem vstopiti v glavo prebivalcev Južne Koroške gledanje, ker bo v šoli slovenski jezik nekaj nepomembnega, da je slovenščina jezik hlapcev. Saj svoje besedičenje vselej povežejo z gospodarskim argumentom: otrok ne bo napredoval v svojem življenju, ker bo v šoli zastajal za součenci, ki niso prijavljeni dvojezičnemu pouku. Prepričati hočejo, da se otrokovo znanje slovenščine ne bi stopnjevalo in da se njegova razgledanost ne bi širila. Dobro poznajo pravila kapitalistične družbe in eno izmed teh pravil bi lahko postavili takole: drži svojega sočloveka v nevednosti pa ti bo vdano služil, svojega hlapčevstva se niti ne bo zavedal. Znanje je moč, ki omogoči človeku odločen nastop za svoje interese v družbi. Vse manjšine, tukaj niso mišljene le etnične manjšine, se zatirajo tako dolgo, dokler se ne začnejo osamosveščati, dokler ne dobijo čuta, da tudi one nekaj veljajo. Le pogledimo v preteklost; delavec je bil zatiran, dokler mu je bila zaprta pot do izobrazbe in so mu socialne razmere onemogočale šolanje. Ko so se mu odprla vrata predavalnic in ko se je izpopolnil na številnih večernih tečajih, se je začel zavedati svojega pomena in se postavil gospodarjem po robu. Nam ni zabranjena pot do izobrazbe, vendar nam je potrebna tudi izobrazba v materinem jeziku, da bomo lažje spoznali težki položaj slovenskega ljudstva. Hočemo biti v vseh ozirih enakovredni člani avstrijske družbe. Čas je, da se osamosvojimo. Ne manjka treznih besed s strani vidnih predstavnikov večinskega naroda, da naj prijavimo svoje otroke k dvojezičnemu pouku in se poslužimo splošnih človekovih pravic. Ko se izpopolnjujemo v svoji materinščini, storimo to, kot so to izjavili najvišji predstavniki republike v splošno avstrijskem interesu.

Ravno ker smo manjšina, moramo spoznavati razmere v katerih se nahajajo katerekoli druge manjšine. Videli bomo, da se borijo z enakimi težavami, spoznali pa bomo tudi, katere poti so ubrali, da se uveljavijo v družbi. Ugotovili bomo, da najprej analizirajo korake svojih nasprotnikov in nato prenehajo sprejemati nazore in mišljenja, ki jim jih vsiljujejo njihovi gospodarji. Tudi mi se moramo zavedati, da argumenti „naših gospodarjev“, ki jih uporabljajo z ozirom na dvojezičen pouk, spadajo k šari preživelih nazorov.

MIROVNI POGOVORI V ZAGATI

Izraelski predstavnik pri mirovnih pogovorih med Izraelom, Egiptom in Jordanijo se je pretekli dni mudil v Jeruzalemu. Očitno je, da so mirovni pogovori, ki jih vodi švedski diplomat Gunnar Jarring, prišli na mrtvo točko. V sredo še ni bilo znano, kdaj se bo izraelski predstavnik Josef Tekoah vrnil v New York, kjer ga že prav nestrpno čaka švedski posredovalec.

New York je Tekoah zapustil konec tedna in se v Jeruzalemu udeleževal zasedanj vlade. Dobil naj bi v Jeruzalemu tudi nove direktive za pogovore. Iz dolgega bivanja izraelskega diplomata v Jeruzalemu sklepajo, da se člani izraelske vlade ne morejo zediniti. Gunnar Jarring je v preteklih dneh govoril z egipčanskim in jordanskim predstavnikom pri mirovnih pogovorih. Premirje na Srednjem vzhodu se je začelo 7. avgusta. Izrael dolži Egipt, da je v tem času osemkrat kršil določila premirja. V Jeruzalemu pravijo, da so Egipčani postavili raketne baze blizu sueskanu prekopu. Združene države Amerike, ki na tem področju kontrolirajo premirje, se še niso oglasile. Izrael se pa pritožuje tako pri amerškemu predsedniku, kot tudi pri pristojnih organih Organizacije združenih narodov. Zdi se, da bodo v Jeruzale-

mu vztrajali na tem, da Egipt pri- zna kršitve premirja ali pa da jih Združene države Amerike potrdijo. Nekateri krogi v Izraelu pa zahtevajo tudi odločnejše korake ZDA proti Kairu. Izraelsko stališče je vse- kakor odvisno od nadaljnjega poli- tičnega razvoja v deželi, kjer teče debata med zmernim in radikalnim krilom. Sporočili so, da bi nadalj- nje kršitve premirja s strani Kaira, opravičevale Izrael, da se mirov- nih pogovorov ne udeležuje. Na tem problemu mirovni pogovori lah- ko tudi razpadejo.

V Jordaniji je prišlo konec tedna ponovno do odprtih nasprotij med jordanskimi oboroženimi silami in palestinskimi gverilci. V glavnem mestu Amanu je prišlo do vojaških spopadov. Na jordanskega kralja Huseina je bil storjen atentat. Na kralja so streljali palestinski gveril- ci, vendar ga niso zadeli.

Gverilci v Južni Ameriki

Dnevno prihajajo poročila o gverilskih akcijah v raznih državah Južne Amerike. Kot je znano je ameriški subkontinent pod popolno gospodarsko odvisnostjo Združenih držav Amerike. Poceni delovna sila in bogata ležišča surovin pritegnjejo v države Latinske Amerike vedno več podjetij iz ZDA. Ta podjetja imajo v teh deželah ogromne profite, ki v najkrajši dobi stotero prekašajo investicije. Da ti dobički ne ostanejo v državah Južne Amerike, je znano. Tako se bogati še bolj bogatijo, revni

pa postajajo iz dneva v dan revnejši. Konec avgusta so se na posebni konferenci srečali brazilski, argentinski in urugvajski gverilci. Sestanek je bil sklican za proučevanje skupnih vprašanj, ki zadevajo oborožene gverilske akcije v vsaj teh deželah Latinske Amerike. Na konferenci so se posvetovali, kako bi vnesli revolucionarnega duha med študente in med delavce in kmete. Menili pa so se tudi o medsebojni pomoči. Predstavniki gverilcev so sklenili, da se bodo v prihodnje redno sestajali.

Cerkev se brani očitkov

Londonski list „Sunday Times“ je v predzadnjem tednu avgusta prinesel veliko poročilo o prodaji indijskih deklet evropskim samostanom. Vest so takoj prevzeli drugi listi. Diskusija o praktikah nekaterih predstavnikov cerkve vse dni bolj narašča. Oglasil se je Vatikan, v problem oziroma konflikt je posegla Indija, redovnice iz Indije, ki bivajo v raznih evropskih samostanih pa dajejo izjave za tisk, radio in televizijo. Kot se zdi, je cerkev zopet zapletena v svoj letni škandal. Lansko leto je v istem času razburil svetovno javnost tako imenovani primer „Defregger“. Ta škandal je predvsem razburil italijansko javnost. Saj so visokega cerkvenega dostojanstvenika dolžili umora italijanskih protifašističnih borcev in talcev.

Takoj po objavi vesti v londonskemu listu je Vatikan zavzel stališče do kupčij indijskih deklet. Poročil niso zavrnili, vendar je vatičanski govornik menil, da so močno pretirana in poudaril, da so vatičanski krogi že nekaj časa raziskovali celotno zadevo. Uradni govornik je tudi rekel, da je znano, da je prišlo pri vstopih indijskih deklet do nedostatkov, ki pa so jih takoj odstranili. „Sunday Times“ je poročal, da so evropski samostani „kupili“ v Indiji in sicer v zvezni državi Kerala 2000 deklet. Za to so samostani baje porabili 720.000 dolarjev.

Zadnje nedeljo je list objavil pismo münchenskega kardinala, ki v le-tem svari predstojnice samostanov pred nedovoljenimi koraki pri pridobivanju naraščajo. Neko cerkveno poročilo govori, da je v evropskih samostanih 500 deklet iz Keral.

Avstrijski katoliški listi so se konec tedna zavzeli za strogo preiskavo celotne zadeve. Tirolski „Volksbote“ in „Wiener Kirchenzeitung“ sta pri tem izrazila mnenje, da je treba stvar odkrito raziskati, kajti katerokoli prikrivanje bi škodovalo le cerkvi kot celoti. Lista sta izrazila tudi mnenje, da bodo osebe, ki so zapletene v zadevo kaznovane in da se bodo nedovoljene praktike kmalu odpravile.

V Indiji ima celotna zadeva še politično ozadje. V zvezni deželi Kerala, kjer je kongresna partija sklenila koalicio z moskovsko linijo komunistov, je zelo vplivna „Radikalna komunistična partija“. Pričakujejo, da bo ta stranka zadevo izkoristila pri regionalnih volitvah sredi septembra in prišla morda celo na oblast. Indijska vlada je začetek tedna naročila svojim diplomatskim zastopništvom v Evropi, da naj poizvedo, kako živijo keralska dekleta v samostanih. Diplomati naj bi v prvi vrsti preverili, ali so se dekleta svobodno odločila za vstop v redove ali ne. Indijski ministrski predsednik, ga. Indira Gandhi, je zahtevala točna poročila, ki jih bo potem predložila parlamentu.

V Italiji pa je celotna zadeva že bila stvar interpelacije socialističnega poslanca Lorisa Fortunata. Vprašal je novo italijansko vlado, če je že uvedla raziskavo in katere korake misli podvzeti pri Sveti stolici. Odločno je kritiziral „trgovanje z ljudmi“ na področju italijanske republike. Medtem so predstojnice raznih samostanov sporočile, da so nakazale denar na nekega indijskega duhov-

K taborju

Kakor so se na zgornji poziv zbrali naši predniki pred sto leti in sicer dne 31. julija 1870 na „Bistrici poleg Pliberka“ in dne 18. septembra na „Žoprah blizu Vrbe“

bo v nedeljo, dne 20. septembra 1970 ob 14.30 uri

Proslava stoletnice ljudskih taborov na Koroškem na zgodovinskih tleh

pod košatimi lipami na Bistrici pri Pliberku

zbrala koroške Slovence iz Kanalske doline, Zilje, Roža Podjune, Jezerskega in Mežiške doline.

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

ob sodelovanju Slovenske prosvetne zveze in okolišev taborov

Za okoliš Žopraškega tabora

Janko Ogris st.
bivši poslanec

Za okoliš Bistriškega tabora

Mirko Kumer
podžupan mesta Pliberk

Iz Brazilije se je zvedelo, da so tamkajšnje vojaške in policijske oblasti začele preganjati katoliški kler, ki se zavzema za pravice ljudstva in ki hoče pomagati socialno šibkim slojem. Posebno pozornost je zbudil se- stanek škofov 1. brazilске pokrajine na katerem so zbrani cerkveni dostojanstveniki obsodili mučenje duhovnikov po brazilskih ječah. Škofje so obravnavali dva primera. Gre za primer očeta Jose Antonia in za primer očeta Xaviera Maupeau-a. O. Jose Antonia je policija mučila, da je „priznal“ stvari, ki jih sploh ni mogel zagrešiti. Moral je obdolžiti tudi svojega francoskega sobrata, ki ga oblasti niso mučile. Policija pravi, da je pri njih našla prevratniško literaturo; v resnici pa so oblasti pri teh dveh duhovnikih zaplenile neko staro škofovsko pismo. Iz poročil iz severovzhodnih pokrajin Brazilije je razvidno, da so oblasti tamkaj aretirale nekega italijanskega duhovnika, ki pa so ga po posredovanju višjih oblasti izpu- stile. Italijanski duhovnik Fallai je bil skupaj z drugim italijanskim duhov- nikom pobudnik nekega socialnega gibanja med krajevnimi kmeti. Med

drugim je napotil kmete, da bi si zgradili šolo in cesto za povezavo z bližnjo okolico. Zgodilo pa se je, da so zemljiški veleposestniki prisilili kmete s posegom policijskih oblasti in ducata oboroženih moških, da porušijo šolo. Policijski organi so zaplenili kmetom orodje in so aretirali 11 kmetov in še italijanskega duhovni- ka, ki je protestiral zaradi nasilne akcije policijskih oblasti. Po mnenju škofijskih oblasti je treba pripisati tudi aretacijo O. Jose Antonia in O. Xaviera de Maupeau-a pobudam zemljiških veleposestnikov, ki so se zbal, „rastoče zavesti kmetov“.

Petnajst brazilskih škofov, ki so se sestali pred dnevi, je formalno ob- tožilo policijske organe, da mučijo priprte duhovnike.

Socialno gibanje med klerom La- tinske Amerike se pa ni začelo šele to leto. Že vrsto let skušajo škofje Latinske Amerike, ki veljajo večino- ma za najnaprednejše, doseči pri oblasteh vrsto socialnih sprememb. Zlasti se borijo za razdelitev zemlje majhnim kmetom. Nekateri škofje, ki so imeli posestva ali posedali druge reči, so te razdelili ljudstvu.

nika, ki jim je posredoval dekleta. Predstojnice so rekle, da so bile mnenja, da je ta denar potreben za vožnjo in za priprave za vstop v redovniško življenje.

Večina redovnic iz Indije, ki so v Evropi zaposlena večinoma po bolnicah, je nasproti tisku izjavila, da se je prostovoljno odločila za redovniški poklic in za pot v Evropo. Znani pa so tudi primeri, da so nekatere redovnice oziroma pri- pravnice prav nezadovoljne vratile v Indijo.

Iz vatičanskih krogov se je izvedelo, da so za nedostatke pri vstopu indijskih deklet v evropske samostane izvedeli že leta 1969. Pred enim letom je namreč ameriška učiteljica Sonja Dougal raziskovala praktike pridobivanja redovnic v Indiji. Tedaj je svojo študijo o tej zadevi poslala nekemu samostanu in obvestila tudi Vatikan. „Kongrega- cija za duhovnike“ je tedaj na vse samostane na- slovila priporočilo, da naj ne sprejemajo več de- klet iz Indije, ki nimajo priporočila pristojnega škofa. Očitno to priporočilo ni zadostovalo.

Vatikan je na novi škandal, če moremo zadevo že tako imenovati, reagiral povsem normalno. Priznal je nedostatke, obljubil zadevo temeljito raziskati in odstraniti pomanjkljivosti. Vidi se, da je Vatikanu očitke trgovanja z ljudmi več kot neprijeten. Stališča katoliških listov pa dajo pri- čakovati, da bo javnost izvedela s prizadetih stra- ni kaj je na celotnih poročilih resničnega in kaj je pridjanega. Očitek je vsekakor tako hud, da bi bilo napačno, celo stvar omalovaževati.

INSTITUT ZA GOSPODARSKO RAZISKOVANJE:

Konjunktura zgublja na dinamiki

V avstrijskem gospodarstvu je opaziti še močno rast, toda na nekaterih področjih proizvodnje se pričinja le-ta ustavljati. Zlasti v industrijski proizvodnji ni več burne ekspanzije prvih štirih mesecev. Njena proizvodnja je svoj višek dosegla že v minuli zimi in dolgo časa enofna konjunktura se pričinja sedaj po gospodarskih skupinah vedno bolj razlikovati.

Ta globalna ocena gospodarskega razvoja v prvem polletju in na začetku drugega polletja 1970 s strani Avstrijskega instituta za gospodarsko raziskovanje kaže, da se pričinja krivulja konjunktura v naši državi spet upogibati. Kaj je dalo temu razvoju povod, ponudba ali povpraševanje, je težko ugotoviti, ker so še vedno težave v prizadevanjih za njuno vsklajanje. Konkencem prvega polletja so bile kapacitete najvažnejših industrijskih skupin še vedno docela izčrpane, položaj na trgu z delom pa je slej ko prej napet. Potencial domače delovne sile julija zdaleka ni zadoščal in kontingenti delavcev iz inozemstva so bili v veliki meri izčrpani. Brezposelnih razen redkih izjem ni bilo, ponudba delovnih mest pa je dosegla svoj višek.

Navzlic temu izgleda, da težave v proizvodnji in dobavi niso edini vzrok popuščanja konjunktura. Nazadovanje rasti eksporta od 25 odstotkov v prvih štirih mesecih na 21 odstotkov v maju in juniju je v neki meri posledica popuščanja inozemskega povpraševanja za nekatere vrste avstrijskega blaga. Toda to popuščanje zaenkrat še ni kočljivo, ker je konjunktura na domačem trgu še vedno konstantna in ker verjetno svojega viška v juliju še ni dosegla. To sledi tudi iz živahnega importa, ki traja naprej. Vendar povpraševanje tudi na domačem trgu ni povsod in za vsako vrsto blaga enako. Medtem ko traja živahnost na trgu za investicijskim blagom naprej, povpraševanje za konsumnim blagom ni več tako živahno kot je bilo na začetku leta. Popuška pa tudi proizvodnja blaga za skladiščenje.

Vinski sejem v Ljubljani

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je pretekli petek ob 17. uri član republiškega IS inž. Franc Razdevšek svečano odprl XVI. mednarodni sejem vin, žganih pijač, sadnih sokov, kletarske in vinogradniške opreme ter 5. specializirani sejem gostinske in turistične opreme. Oba sejma sta dobro vpeljana. To velja še posebej za vinski sejem. Letos se vinskega sejma udeležuje 405 podjetij iz 28 držav. S svojimi proizvodi in izdelki so popolnoma zasedla ta podjetja sejemske prostore.

Že pred začetkom sejma je mednarodna komisija strokovnjakov in degustatorjev iz 11 držav ocenila 1157 vzorcev vin, žganih pijač in sadnih sokov. Naziv šampion 1970 so prejeli: po en vzorec iz Avstrije, Grčije in Italije, štirje vzorci iz Romunije ter trije vzorci iz Jugoslavije. Zlato medaljo pa je prejelo skupno 307 vzorcev.

Razstavne dvorane so odprte od 10. do 19. ure. Ob istem času se lahko pokušajo vina iz 19 držav, in sicer v spodnji etaži dvorane A. Prireditelji so letos pripravili čez 5000 sedežev na gostinskih in zabavišnih prostorih. Na teh prostorih se obiskovalci lahko zadržujejo do 23. ure.

Na letošnjem vinskem sejmu v Ljubljani gostje med drugimi novostmi lahko opazijo tudi naslednje: Znano podjetje Slovenija vino namreč postreže potrošnikom s praktičnim domlekom, ki bo gotovo pripomogel k hitrejši postrežbi v samih lokalih pa tudi izven njih. Kar pa je pri tem najvažnejše: vino je bolj poceni. Omenjeno podjetje je namreč poskrbelo za novo embalažo vina, ki bo na voljo potrošnikom v kartonkah, to je nekako tako kakor mleko. Spričo sedanjih cen po gostilnah in restavracijah je vino, in sicer dveh tipov — bela kevedinka in rdeči rose — razmeroma po ceni: 420 (starih) dinarjev liter, v trgovini na drobno po 650 dinarjev. Vino v kartonkah bodo kmalu razprodajali v 2000 prodajnih mestih na Hrvaškem in v Sloveniji. Naprodaj pa je že na vinskem sejmu v Ljubljani, nato ga bodo prodajali na zagrebškem velesejmu. Kevedinka je madžarskega porekla, medtem ko raste v Jugoslaviji samo v Delibatskohorgoški peščari. To vino je bilo in močno podobno briški rebuli. Največ bodo pri tem pridobili potrošniki, pripominja ljubljansko „Delo“. Gostinci vina namreč ne bodo več mogli „krstiti“.

Kartonke, v katerih razpečavajo vino, izdeluje avtomatski stroj znamke Jagenberg-Trimatic zahodnonemške proizvodnje, ki v uri napolni, oblikuje in zapre 3.000 litrskih omotov vina.

Industrija kot osnovni nosilec konjunktura je kot celota v svoji dnevni proizvodnji maja in junija zabeležila nadaljnjo rast. V povprečju je bila ta za 9 odstotkov višja kot maja in junija 1969. Te rasti nekatere skupine industrije niso več dosegle. Pri gradbenem materialu je značala le še pol odstotka, proizvodnja industrije oblačil pa je nazadovala za 13,5 odstotka, vsled česar je industrija konzumnega blaga dosegla le pol odstotka rasti proizvodnje. Dobro so se koncem prvega polletja držali rudarstvo in kemična industrija (porast proizvodnje za 15 odstotkov) ter industrija finalnih izdelkov investicijskega blaga, ki je zabeležila porast za 9,5 odstotka.

Koncem prvega polletja so se zboljšale tudi zaloge energije. Spričo porasta lastne proizvodnje nafte za 2 odstotka in povečanja njenega importa za 42 odstotkov so bile koncem junija zaloge za 15 odstotkov višje kot sredi leta 1969.

Zunanja trgovina je bila junija izredno živahna in obeta, da bo letos na strani izvoza dosegla obseg 70 milijard šilingov. Medtem ko je majski izvoz presegel lanskega le za 13 odstotkov, ga je junjski presegel za 29 odstotkov. Isto velja za uvoz, ki je bil maja za 15, junija pa za 37 odstotkov večji kot v lanskem maju in juniju. Na strani izvoza je bil porast za 40 odstotkov pri kemičnih izdelkih in za 39 odstotkov pri strojih in vo-

zilih največji. Pri polfabrikatih in finalnih izdelkih kovinske industrije je bil za 29 odstotkov višji. Pri vseh drugih industrijah pa ni dosegel rasti celokupne eksportne industrije. Julija tako izvoz kot uvoz nista dosegla obsega prejšnjega meseca.

Na fronti zaslužkov in cen nemir narašča, čeprav draginja ne narašči tako močno kot po ostalih industrijskih deželah, kjer povzroča že inflacijske napetosti. Potrošniške cene so bile sredi leta za 4,6 odstotka višje kot pred letom dni, cene uslug pa za 7 odstotkov. Julija so se vendar grosistične cene nekam ustalile. Zaslužki po tarifah so ostali stabilni, toda spričo primanjkovanja delavcev so nekatera podjetja svoje delavce pričela plačevati preko tarif. Zato je še to jesen pričakovati pričetek pogajanj za zvišanje tarif osebnih dohodkov.

Celokupno vzeto je mogoče reči, da drugo polletje avstrijskemu gospodarstvu še ne bo prineslo bistvenih sprememb, čeprav je pričakovati, da bo z ukinitvijo gradbene dejavnosti proti zimi konjunktura pričela popuščati. Burna konjunktura prvega polletja je v glavnem posledica povečanja investicijske dejavnosti. Medtem ko je lani ta dejavnost dosegla obseg 20 milijard šilingov, se bo letos gibala pri 24 milijardah šilingov. Da je to povečanje ugodno vplivalo na splošno konjunkturo, kaže tudi gornje poročilo. V tem povečanju pa je dana tudi razlaga za stagnacijo v industriji konzumnega blaga. Konjunktura 1971 bo torej v veliki meri odvisna od nadaljnega obsega investicijske dejavnosti.

(bl)

Jugoslovanski izvoz v Avstrijo

Kako povečati jugoslovanski izvoz v Avstrijo, je bila osnovna tema razgovorov predstavnikov slovenskih izvoznih podjetij, bank in republiške gospodarske zbornice z novo imenovanim svetnikom za ekonomske zadeve pri jugoslovanskem veleposlanstvu na Dunaju, Edom Rasbergerjem.

Jugoslovanski izvoz, v katerem sodeluje Slovenija približno s četrtno, pokriva, kot je ugotovil Rasberger, komaj 35 % jugoslovanskih nakupov v Avstriji, ki so tako 2,6 krat večji od jugoslovanskega izvoza. Čeprav ima Jugoslavija ta primanjkljaj doslej pokrit v večji meri z neblagovnimi deviznimi dohodki, predvsem s prihranki jugoslovanskih delavcev v Avstriji in z dohodki iz tujkega prometa iz Avstrije — Jugoslavijo je letos obiskalo že več kot pol milijona turistov iz Avstrije. Bilanco korigirajo še s storitvami v pristaniščih Reke in Kopra. Vse skupaj pa letos ne bo zadoščalo.

Predstavniki izvoznih organizacij Slovenije so govorili predvsem o svojih poslih kakor tudi o nekaterih težavah, ki jih spremljajo. Nekateri pa so se zavzemali za povečanje skupnega vlaganja kapitala, kar bo ena izmed osnovnih nalog Eda Rasbergerja na Dunaju.

To mesto je bilo namreč leto dni prazno in prav gotovo je skupaj z nekajmesečno odsotnostjo predstavnika zvezne gospodarske zbornice na Dunaju to bil eden od razlogov, da se letos jugoslovanska blagovna menjava z Avstrijo skoraj povsem enostransko razvija.

Ob odhodu so predstavniki republiške gospodarske zbornice izrekli Rasbergerju še priznanje za doslej uspešno novinarsko delo na gospodarskem področju, predvsem pa pri sodelovanju z zbornico in obveščanju javnosti o njenih prizadevanjih.

XX. mednarodni jubilejni Gorenjski sejem v Kranju

XX. mednarodni jubilejni Gorenjski sejem v Kranju so zaprli v torek, 18. avgusta.

To mednarodno prireditelje, ki je bila letos že 20. po vrsti, je v tem letu obiskalo 185.000 obiskovalcev, od katerih je bilo približno 25 tisoč inozemskih.

Število obiskovalcev pa bi bilo verjetno znatno višje, če v prvih dneh sejma ne bi bilo slabega vremena.

Promet, dosežen na sejmu je presegal 80 milijonov novih dinarjev, kar je za 45 % več kakor v preteklem letu.

Na sejmu je sodelovalo 61 inozemskih razstavljalcev, za katerih blago je bilo izredno veliko zanimanje, predvsem pa živilsko industrijo, lahko kmetijsko mehanizacijo, gospodinjstvene stroje in drugo orodje. Za odkup sejmskih eksponatov inozemskih razstavljalcev ima sejem določeno devizno kvoto, zato je vsako leto tudi večje zanimanje za sodelovanje inozemskih razstavljalcev na tej mednarodni sejemski prireditvi.

Od blaga na sejmu so razstavljalci izredno dobro prodajali stanovanjsko opremo, tekstil in konfekcijo, gospodinjstveno opremo in drugo tehnično blago, motorna vozila in kmetijsko mehanizacijo, predvsem manjše kmetijske stro-

je, ki so primerni za obdelavo hribovitih predelov.

Na mednarodni modni reviji, ki je bila vse dni sejma v avli Skupščine občine Kranj, so sodelovala številna domača in inozemska podjetja s skupno 200 modeli. Revija je bila izredno dobro obiskana, saj si jo je v dneh sejma ogledalo okoli 9.000 obiskovalcev.

XXI. mednarodni Gorenjski sejem bo v Kranju od 6. do 17. avgusta 1971.

Izvoz blaga na Japonsko

Na Dunaju so se te dni posvetovali avstrijski izvozniki o trgovskem prometu z Daljnim vzhodom. Kot so ugotovili se je trgovski promet Avstrije v dežele Daljnega vzhoda povečal v zadnjih letih za 16 %. Najbolj razvita je blagovna izmenjava z Japonsko, ki je na tem geografskem področju vodilna država v gospodarstvu. Avstrijski eksporti na Japonsko so se povišali od 109,1 milijona šilingov v letu 1965 na 354,5 milijona šilingov v preteklem letu.

POŠIROKEM SVETU

DJAKARTA. — V Indoneziji že nekaj časa preganjajo pripadnike komunističnega gibanja. Predstavniki javnega tožilstva je pred nedavnim izjavil, da bodo približno 500 indonezijskih zapornikov — komunistov preselili na otok Buru v Moluškem arhipelagu. Od lani so iz zaporov na Javi deportirali 10.000 komunističnih jetnikov, ki sodijo v kategorijo „nevarnih“.

SAIGON. — Osvobodilne sile Južnega Vietnama so pretekli teden obnovile napade na ameriška oporišča in na oporišča vladnih sil. V četrtki so pripadniki FNO sestrelili dva ameriška helikopterja. Gverilci so napadli ameriške postojanke z raketami. Posebno siloviti so bili napadi v okolici Hueja. Vojaški predstavnik je rekel, da je bilo več žrtev in da so pretrpeli precej materialne škode.

BEOGRAD. — V petek je prispel v Beograd afganistanski premier Nur Ahmed Etemadi. V Jugoslavijo ga je povabil predsednik Zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič, ki ga je tudi sprejel na beograjskem letališču. Gost je obiskal Sarajevo, Dubrovnik in Brionce in je ostal v Jugoslaviji do 1. septembra.

PHNOM PENH. — Ameriški podpredsednik Agnew je v petek na svoji poti v Bangkok obiskal Phnom Penh, kjer se je razgovarjal s šefom vojaške vlade Lonom Nalom. Oblasti so poskrbele za izredne varnostne ukrepe. Noben novinar ni smel v času obiska stopiti na mednarodno letališče. Po nekaj urah je ameriški podpredsednik nadaljeval svojo pot v Bangkok.

MOSKVA. — V moskovskih diplomatskih krogih govorijo, da bo sovjetsko delegacijo na jubilejno zasedanje Organizacije združenih narodov vodil premier Kosigin. Dodajajo, da se bo v New Yorku srečal s predsednikom Združenih držav Amerike Nixonom ter z drugimi voditelji vlad, ki bodo prišli na letošnje zasedanje OZN.

AMAN. — V prestolnici Jordanije je prišlo do novih nasprotij med palestinskimi gverilci in pripadniki jordanskih oboroženih sil. Nekaj ljudi je menda izgubilo življenje. Napetosti med gverilci in oboroženimi silami jordanskega kralja trajajo že nekaj časa. Od časa do časa se ta nasprotja zaostrejo. Kralj je že večkrat skušal omejiti vpliv palestinskih gverilcev, ki iz jordanskega ozemlja manevrirajo proti Izraelu. Jordanija je največje oporišče oziroma izhodna baza Palestincev.

WASHINGTON. — Konec tedna je prišlo v Ameriki med pripadniki miru in med vojaškimi veterani do spopadov. Veterani, povsem desno usmerjena skupina, zahteva vojaško zmago v Vietnamu, medtem ko pripadniki miru zagovarjajo umik ameriških čet iz Vietnama.

VALLOMBROSA. — Na zasedanju katoliških delavcev v Vallombrosi v Italiji sta dva govornika kritizirala papeža Pavla VI., ki zavrača vsako nasilje v poteku socialnih reform. Govornik Di Pinto je napadel papeža radi tega, ker se je na svojem obisku v Južni Ameriki v Bogoti rokoval s tistimi, ki „križajo revne“.

KAIRO. — Egipt in Iran sta se domenila, da povišata svoji predstavništvi na stopnjo poslaštve. Leta 1960 je prišlo do krize v odnosih med Egiptom in Izraelom. V Teheranu so tedaj odprli Izraelci svojo zastopstvo. Govori se tudi o taktični potezi Egipta, ki hoče s tem prizadeti Irak. Med Iranom in Irakom obstoja napetost zaradi Kurdov in zaradi ležišč nafte v Perzijskem zalivu. Odnosi med Egiptom in Irakom pa so se po ameriškem mirovnem predlogu za Srednji vzhod še poslabšali.

BUENOS AIRES. — Argentina ne pride do miru. Razne politične grupacije se bijejo med sabo. Večina pa jih je proti vladi. Preteklo soboto je prišlo spet do vrste bombnih atentatov. En bombni atentat je razdejal urugvajski konzulat v mestu Rosario. Odgovornost za atentat je prevzela skupina gverilcev, ki se naziva „Che-Guevara-komando“. Pristaši bivšega diktatorja Perona pa so sporočili, da so oni ubili sindikalista Alonsa. Tega dolžijo pripadniki Perona, ki živi v eksilu v Španiji, izdaje delavskega razreda in drugih reči. Peronisti hočejo pritiskati na voditelje sindikata, da se bi zavzeli za povratek bivšega diktatorja Perona. Predstavniki vojaške vlade je sporočil, da se bo Peron lahko vrnil v Argentino pod pogojem, da se primerno vede. To pa navadno pomeni, da se bi moral vzdržati politične in katerekoli druge aktivnosti.

Dalle pag. 5. strani

Vsi so mu tarnali, da je že tretji dan odkar niso po-

Masivna kritika avstrijskega šol. reda

Prvič v zgodovini avstrijskega šolstva je nek sekcijski svetnik hudo kritiziral šolski red. Dr. Friedrich Jellouschek, ki je prejšnji teden govoril na zasedanju direktorjev avstrijskih višjih šol v Kremnu, je menil, da duh, ki veje mestoma iz določil šolskega reda, spominja na policijsko državo, ki za svoje državljane hoče najboljše, ne pripisuje jim pa nobenih samostojnih pravic.

Na zasedanju v Kremnu je dr. Jellouschek zahteval skorajšno novo ureditev šolskega reda s šolskim zakonom.

Sedanja ureditev po besedah strokovnjaka prosvetnega ministrstva nikakor ne odgovarja več danostim na šolskem področju. Učitelj po sedanjih določilih lahko predpiše šolarju, kako naj se vede izven šole, kaznovati pa

more učenca tudi s šestnajsturnim zaporom. V določilih ni nikjer govora o pravici soodločbe staršev, še manj pa seveda soodločanja šolarjev in dijakov. Od 46 paragrafov jih govori 41 o dolžnostih učencev, le en sam paragraf daje staršem možnost priznati na šolo, če mislijo, da se je njihovega otroku zgodila katerakoli krivica.

Že več let pripravljajo v prosvetnem ministrstvu nov zakon, ki bo zgrajen po demokratičnih načelih, je rekel dr. Jellouschek. Na novo se bodo posvetovali o tem problemu jeseni; v igredi bodo izdelan šolski zakon verjetno že predložili parlamentu.

Kriteriji, ki jih hočejo v novem zakonu upoštevati so: partnerstvo med učitelji, starši in šolarji; pri razčiščenju konfliktov naj bi sodelovali vsi

partnerji; šolarje naj bi vzgajali tako, da se v življenju poslužijo svojih demokratičnih pravic; upoštevali bodo tudi, da se vsaka odločba šole lahko preveri; pri kaznih bodo upoštevali, da šola nima absolutne vzgojne pravice, marveč da ta pripada staršem otrok in je šole v drugi vrsti tudi stvar šole.

Z novim zakonom bodo nadomestili sedaj veljaven šolski red, ki je stopil v veljavo leta 1937 ko je bila Avstrija zares avtoritarna država. Potrebo po spremembi šolskega reda pa so uvedli že na marsikateri šoli in uvedli posebne parlamente šolarjev. Le da ti niso imeli določenega delovnega področja, tako, da so bili ti parlamenti le lepa slika za javnost in nič več.

Bilčovs

Sredi meseca avgusta t. l. sta v razdobju enega tedna v naši občini umrli dva izmed najstarejših naših občanov. Oba sta dosegla lepo starost 85 let. Prvi je bil to Avgustin Müller p. d. Bučevnjak v Branci vasi. Že v mladih letih je moral okusiti vso trdoto življenja, ki so jo morali prenašati otroci kajzarjev. Odraščal je v trdih okoliščinah in si nato kot drvar služil vsakdanji kruh zase in za družino. Življenjska trdota ga je izoblikovala v odpornega moža, ki je kljub življenjskim težavam dočakal lepo starost.

Za njim je vzel slovo od te doline solz Andrej Kuvs p. d. stari Rajnar na Sodraževi. Rodil se je bil v šentomaški občini za Celovcem. V dobi njegovega doraščanja je v št. Tomažu zelo živahno delovalo slovensko izobraževalno društvo, katerega član in aktivni delavec in igrlec je bil rajni Andrej. Več let je moral služiti cesarju in tudi vojna leta mu niso prizanesla. Po prvi svetovni vojni se je najprej nastanil v glinjski fari, potem se je naselil v Kotmari vasi in končno prišel na Sodraževo v župniji Bilčovs, kjer je sedaj našel svoj večni počitek.

Oba umrla farana sta uživala pravo spoštovanje vseh, ki so ju poznali. Vse življenje sta v svojih družinah ohranila naš domači slovenski jezik, kateri jima je bil drag in katerega sta spoštovala vse do svoje smrti. Žal, da se ta naš jezik, ki se govori po naših krajih že nad tisoč let, od mladih ponekod pozablja in omalovažuje in se zamenjuje s tujo govorico.

Ob številni udeležbi smo rajna pospemili na pokopališče v Bilčovsu. Na domu in ob grobu so jima naši pevci zapeli poslovilno pesem. Vsem, ki za rajnima žalujejo, posebno pa obema vdovama naše iskreno sožalje. Rajnima pa želimo, da se v miru spočijeta od truda in težav njunega življenja.

Dolgo smo se koroški Slovenci borili, da smo dosegli Slovensko gimnazijo v Celovcu. Da nam je bila ta šola zares potrebna, kaže njeno lepo napredovanje iz leta v leto. Tudi učni uspehi kažejo, da naši otroci, ki jo obiskujejo, ne zaostajajo za onimi, ki obiskujejo druge višje šole v deželi. Slovenska gimnazija se mora boriti že vrsto let z velikimi težavami. Najbolj občutljivo pa je vsekakor pomanjkanje lastnega poslopja za to srednjo šolo. Kljub tem težavam in kljub popoldanskemu pouku doseže-

jo učenci gimnazije lepe učne uspehe. Seveda je to velika zasluga profesor-skega zbora slovenske gimnazije, ki posveti vse svoje zmožnosti dijakom, da le-ti morejo doseči razveseljive uspehe. Iz naše občine je v šolskem letu 1969-70 obiskovalo slovensko gimnazijo 29 učencev, od teh je bilo 9 odličnjakov, kar je lepo število. V no-

TRŽAŠKA GORIŠKA KOROŠKA

6. 9. 70

ob 14.30 uri

ZAKLJUČNA PRIREDITEV ZAMEJSKEGA TABORA

narodni plesi
recital
oktet
blues collection
veseli študentje

FARNA DVORANA
V ST. JAKOBU V ROŽU

vabi:
koroška dijaška zveza

vem šolskem letu pa se bo število učencev iz naše občine, ki bodo obiskali slovensko srednjo šolo verjetno še zvišalo.

Želimo in pričakujemo, da bo naša gimnazija v Celovcu še naprej napredovala. Upamo, da se bo končno enkrat le izpolnila dana obljuba s strani merodajnih krogov, da se začne z zidavo poslopja za našo gimnazijo.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt - Celovec, Gasometergasse 10, tel. 85-6-24. — Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

PARTIZANSKA GROBIŠČA NA KOROŠKEM

Svinec (Eberstein)

Ta kraj leži zapadno Male Svinjske planine v ozki dolini Goričice (Görtschitz), 33 km severovzhodno Celovca. Na vaškem pokopališču je grob dveh partizanov Severnega bataljona Koroškega odreda. Tukaj je pokopan partizan Ernest Šrot, roj. 1929 v Lešah pri Ravnah na Koroškem. Za ime drugega partizana se ne ve. Padla borca sta prišla konec marca do skrajnosti izčrpana iz Svinjske planine v bližino Svinca. V visokem snegu sta bila ujeta od NS žandarmerije. Peljali so ju na orožniško postajo v Svinec na zaslišanje, nato pa nazaj kjer sta bila ujeta in jih tam ustrelili. Pri tem zabrlnem umoru so sodelovali orožniki Andreas Feldner, Georg Hartl in Nemec Haberland Otto. Prvi je bil zaradi tega obsojen na dosmrtno ječo, drugi na 15 let zapora, medtem ko je tretji pobegnil v Nemčijo. Akt tega procesa se nahaja v Gradcu in nosi št. 6 VR 236/45.

Avstrijski tovariši so takoj po vojni na grob partizanov postavili železni križ z napisom: Zwei unbekannte Partisanen 7. 4. 1945. Grob nosi številko 39. V kratkem pa bo Zveza koroških partizanov postavila kamenit nagrobnik v spomin padlim junakom v Svincu.

KOT ŽRTVE SO PADLI V BORBI ZA NASI

Popravek iz štev. 33 (1467) str. 4 „Partizanska grobišča na Koroškem — Slovenji Plajberk“: ...Tokrat sta jo začasno pokopala domača borca Grega Obilčnik iz Strugarij in Morjan, p. d. Piselnov Roki (ne Pifelnov Roki).

Kratke novice iz Celovca

CIRKUS — V Celovcu bosta od 17. do 21. septembra gostovala cirkus Busch-Berlin in cirkus Roland-Bremen. Berlinski cirkus obhaja letos svojo 80-letnico obstoja, cirkus iz Bremna pa je za 60 let mlajši in se je v Evropi uveljavil šele zadnja leta. Cirkusa nastopata skupaj in nudita obiskovalcem odličan program. Letošnji program obeh cirkusov pa je še posebej privlačen; to je jubilejni program, ki ga le malokdaj vidi obiskovalec. V središču pozornosti veselasantne revije „Zirkustraum 70“ so dresure in nastopi svetovnoznanih artistov. V nobenem cirkusu ne manjka pri otrocih tako priljubljenih clownov. V Celovcu bo nastopila skupina „Die Jocos“, ki jo podjetji najavljata

kot najboljšo grupo clownov v Evropi.

MINIMUNDUS — Prvega septembra je mali svet ob Vrbskem jezeru obiskal 250.000 gost letošnjega leta. Bila je to ga. Rosi Aspöch iz Salzburga, kateri so poklonili spominsko knjigo. Minimundus je septembra odpert brez odmora med 8. in 20. uro.

RAZSTAVA CVETJA — Razstavo cvetja na razstavišču v Celovcu si je ogledalo do 1. septembra nad 20.000 obiskovalcev. Obisk je presegel vsa pričakovanja. Vsak dan je razstavo cvetja obiskalo okoli 4000 ljudi. S posebnim zadoščenjem so zabeležili veliko število letoviščarjev, ki je obiskalo odlično pripravljeno razstavo.

RAZPIS

Kmetijska šola v Podravljah razpisuje vpis učencev v prvi in drugi letnik za šolsko leto 1970-71.

V prvi letnik se lahko vpišejo učenci, ki so uspešno zaključili osnovno šolo in so stari najmanj 16 let.

Pogoj za vpis v drugi letnik je uspešno zaključen prvi letnik kmetijske šole v Podravljah ali katerekoli druge kmetijske šole.

Pouk na šoli prične 4. novembra 1970.

Pražnje za sprejem je treba nasloviti do najpozneje 20. oktobra 1970 na naslov: Kmetijska šola, 9241 Podravlje - Förderlach.

Vsa potrebna pojasnila se dobijo pri ravnateljstvu šole v Podravljah ali na sedežih Slovenske kmečke zveze in Kmečke gospodarske zveze v Celovcu.

Ravnateljstvo

OBJAVA

Zveza koroških partizanov bo v prvi polovici oktobra — v času trgatve — priredila izlet v okolico Maribora.

Interesenti za ta izlet se naj pisмено prijavijo do 20. septembra 1970 na naslov Zveze koroških partizanov, 9020 Celovec, Gasometergasse 10/I. Prijavite se pa lahko tudi po telefonu št.: (0 42 22) 85 6 24 ali pa (0 42 22) 79 11 99.

Odbor

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA —

šteno jedli in so se jim želodci skrčili na polovico. Da bi jih potolažil je potegnil iz žepa stekleničko z žganjem in jo ponudil. „Nate fantje, da vas ogreje!“ Krožila je od ust do ust in se vrnila k Travnikarju prazna. Starec jo je zavihtel in jo treščil v ruševine. Zvenketaje se je razletela. „Naj gre v kosce kot švabarija, da je nihče več ne bo spravil skupaj!“ Potem se je zviho nasmehnil, snel nahrbtnik in ga razvezal. Dal jim je pol hleba kruha in velik kos slanine.

„Na, Vojko, razdeli, da malo prigriznejo in še katero rečemo, preden vam skuhamo. Tako me je skrbelo, da ne bi nalezli na Nemce, da niti pojedel nisem, kar mi je naša dala s seboj.“

Ko je Vojko delil, so ga gledali z lačnimi očmi. Potem so jedli z občutkom nenasičenega ugodja, da jih je Travnikar z veseljem gledal. Ani pa je prinesel potice, ki jo je mama spekla za božič in namenila kos tudi zanj. Ano je toplo zalilo pri srcu. Polna hvaležnosti je naročila pozdrave za mamo in hčerko. Spomnila se je na dogodke pri Travnikarju in na Wolfa. Prvič je pomislila, da bi ubežala kamor koli. Bala se je Wolfove naloge.

Njihov razgovor je zmotil bataljonski komisar Gorazd. Slušal je smeh in besede, in zavil k njim. Pravzaprav pa je iskal Primoža. To, kar mu je povedal o Ani, mu ves dan in svo noč ni šlo iz glave. Bil je skoraj prepričan, da nima špijona v bataljonu. Ano je večkrat videl, še več pa je slušal o njej od Fazana, ki je že nekajkrat predlagal, da bi jo vzeli v štab. V nebo je povzdigoval njene sposobnosti. Osvežil je vse, kar je slušal o gestapovski agenturi v diviziji. Preudarjal je, če je mogla že kaj izdati. Skrivnost ga je težila, še bolj pa negotovost sumničenja. Bil je preudaren, zato se ni maral prenagli. Obenem pa se je bal, da zaradi obzirnosti ne bi škodoval bataljonu. Najprej je hotel sam priti na čisto. Po pozdravu je fante pohvalil, da so dobro krili umik. Potem pa jim je razlagal, kako se je

razvijala borba na drugih odsekih in kako se je brigada spretno izvila iz obroča. Primož ga je pazljivo poslušal in si mislil: „Skoraj sem odpovedal na koti. Če ne bi bilo tega Bosanca, bi ostal tam.“ Globoko mu je bil hvaležen, da ga je še o pravem času spravil k pameti.

Ana je gledala komisarja z očmi, v katerih je še ležala žalost. Bil je nekaj let starejši od njih, resen, vendar priku-pen. Wolf jo je večkrat svaril, naj se izogiba slikov s komisarji, češ da imajo med njimi sposobne in nevarne ljudi. Bolje je s komandanti. Začutila je njegov zvedavi pogled, ki jo je od časa do časa preblisnil kot vsakega. Morda se je nekoliko dlje pomudil pri nji. Kot ženska je vedela, da to niso ženske lačne oči. To je bil hladen in zadržan pogled. Zbrala je vso voljo, ga gledala naravnost v oči in poslušala z velikim zanimanjem. V pogovoru pa je slutila načrtnost. Iz razgovora o bitki na Mohorju je Gorazd preskočil na Travnikarja. Hvalil ga je, da je vsak dan močnejši in mlajši, posebno, odkar so mu švabi nastavili zanko za vrat. Malo se je zagovoril, ko je izrazil pomislek, da je čudno, da so takšno ribo izpustili iz rok. Starec se je razsrdil: „Kaj bo čudno? Če bi obesili mene in požgali pri nas, morajo požgati skoraj vsem kmetom na tem pobočju. Saj vsi delamo z vami. Belogardist me je očrnil za boljševeka. Nemci so slepi brez izdajalcev.“

„Tistega dne si imela srečo, tovarišica,“ se je Gorazd obrnil k Ani. V njegovem glasu je bil prizvok dvoumnosti, ki ga je razumela samo ona in tudi Primož je pozorno prisluhnul.

Mirno je prenesla pogled. Vprašanje je bilo obenem opozorilo. Skušala se je nasmehniti. „Včasih se zgodijo stvari, ki jih težko razumemo, vendar se zgode. Mislim, da so hoteli Travnikarja zastrašiti, ker res ni bilo dokazov.“

Gorazd je čutil, da je šel predaleč, zato je obrnil pogovor drugam. Če bi bila dekletka izdajalka, bi Nemci go-

tovo požgali, če ne takrat, pa v naslednjih dneh. Kdo bi jim dal boljše podatke o Travnikarjevih kakor ona? Kaj vse ji je stari govoril! Mnogo pa je izvedela tudi od Primoža in obeh sinov. Čas bo pokazal, kako se je stvarjo.

Zato je sklenil, da bo še počakal, da je ne bi preveč opozoril.

Ani ni ušlo, da sta potem s Primožem odšla proti cerkvi in tam sedela več kot pol ure, dokler niso kuharji začeli deliti hrano. Težila jo je nova skrb. Sklenila je, da bo do skrajnosti previdna.

24

Doline je zalilo megleno morje. V njem so tonile vasi, zaselki, ceste, ljudje. V njem je obtičala tudi vojna. Na go-ličave po pobočjih kopaste gore, kamor se je brez boja prebila brigada, pa je sijalo sonce. Podobne so bile obrežju samotnih otokov, odrezanih od sveta in ljudi.

Minilo je nekaj vedrih in mirnih dni. S sinjega neba je lila sončna svetloba med drevje, obeljeno z ivjem. Sredi sadovnjakov so čemale redke domačije. Dim, ki se je vil nad strehami, je spodbujal k upor. Nemške napadalne enote niso poizkušale prebiti megle. Okupatorji so se megle in noči enako bali, ker je spremenila drevo v zasado in življenje v smrt. Zato so se od neprestanih pohodov in bojev utrjeni borci lahko odpočili in se dobro naspali. Oprali so si perilo, zakrpali obleko in čevlje, očistili orožje in se spet založili z municijo.

Tišina sončnih dni je bila nenavadna. Tudi sapica ni zapihljala. Borci so si želeli, da bi tako ostalo. Niti samotni oddaljen strel je ni zmotil in ne lajež psov.

V to nenavadnost je prišlo novo leto. Četa komandirja Orlova ga je pričakala v domačiji pod sedlom Mla-

Objavljamo slovenski javnosti v presojo brez komentarja

(Nadaljevanje s 3. strani)

Celovec, dne 18. 6. 1970

Narodnemu svetu koroških Slovencev
v roke predsednika
dr. Reginalda Vospornika

Viktringer Ring 26
9020 Celovec — Klagenfurt

Predmet: 100-letnica Taborov na Koroškem

Spoštovani gospod predsednik!

Vaš dokončni odgovor v gornji zadevi z dne 26. maja 1970 sem sporočil izvršnemu odboru SZO, ki ga je vzel z obžalovanjem na znanje. Zveza slovenskih organizacij na Koroškem bo o nadaljnjih ukrepih v zvezi s proslavo 100-letnice prvih dveh taborov na Koroškem še sklepala, vendar je izvršni odbor mnenja, da Vaši pomisleki ne držijo. Jemljemo pa na znanje, da Narodni svet koroških Slovencev pri proslavi 100-letnice Taborov v tem letu noče aktivno sodelovati.

Vašega začudenja, da Zveza slovenskih organizacij na Koroškem Narodnega sveta koroških Slovencev ni vabila na skupno proslavo 15-letnice podpisa Avstrijske državne pogodbe, ne moremo razumeti, ker smo vendar v svojem prvem pismu 9. januarja 1970 izrecno opozorili, da želimo proslavo 100-letnice Taborov izvesti dne 10. maja 1970, ker je predviden dan hkrati blizu dnevu 25. obletnice konca 2. svetovne vojne in 15. obletnice podpisa državne pogodbe, ne da bi bil Narodni svet koroških Slovencev v svojem odgovoru na prvo vabilo izrazil željo po skupni proslavi vsaj teh dveh obletnic. Z ozirom na dejstvo, da se je Narodni svet tudi že pred petimi leti odločil, da ti obletnici samostojno praznuje 8 dni pred enako proslavo ZSO (in to na materinski dan — op. ured.), smo upravičeno smatrali, da NsKS tudi topot želi proslavljati ti obletnici ločeno in samostojno.

V ostalem smo v smislu dogovora na koordinacijskem odboru z dne 17. 4. 1970 čakali na Vaš odgovor do 10. maja in smo šele po tem roku dokončno sklenili termin za lastno proslavo omenjenih obletnic. Če bi bil imel Narodni svet interes na skupni proslavi teh obletnic, bi to željo lahko izrazil na seji koordinacijskega odbora dne 17. 4. 1970 in bi jo samo pozdravili. Tako pa Narodni svet o teh obletnicah, ki smo jih omenili v svojem pismu z dne 9. 1. 1970 sploh ni govoril, čeprav v svojem pismu z dne 27. 1. 1970 poudarja, da bi bil o celotni problematiki vsekakor koristen razgovor.

Za

Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem
dr. Franci Zwitter, predsednik

V Celovcu pri Brunnwirtu

Z a p i s n i k

dne 24. 8. 1970

O sestanku za narodni shod v spomin na proslavo stoletnice ljudskih taborov na Koroškem leta 1870. Ob 50-letnici izjave koroškega deželnega zbora septembra 1920 v št. Vidu ob Glini, 25-letnici osvoboditve od nacizma in 15 letnici podpisa državne pogodbe.

N a v z o č i :

1. Mirko Kumer, podžupan mesta Pliberk
2. Dr. Luka Sienčnik, živnozdravnik in občinski odbornik Dobrla vas
3. Lovro Potočnik, predsednik „Edinosti“ v Pliberku
4. Janko Ogris, trgovec v Bilčovsu, bivši slovenski poslanik koroškega deželnega zbora.

S k l e p i :

1. Zgodovinska proslava se naj bi vršila dne 27. 9. 1970 ob 14. uri na zgodovinskih tleh pod starodavnimi lipami na Bistrici pri Pliberku. Ob slučaju

slabega vremena se prireditve vrši pod streho. V ta namen se bo stopilo z gospodom Krautom v dogovor za leseno lopo.

2. Sklicatelji zgoraj imenovani.
3. V prvi vrsti se obrnejo sklicatelji na obe politični organizaciji koroških Slovencev s prošnjo, da to nameravano jubilejno proslavo z vsemi razpoložljivimi sredstvi podprejo in pošljejo za to proslavo vsaka po enega govornika. Vsebina govorov naj bi bila obče slovenska in nadstrankarska. Obsegala naj bi
 1. zahteve koroških Slovencev na taborih 1. 1870
 2. Stališče do izjave koroškega deželnega zbora 1920 v št. Vidu ob Glini
 3. 25-letnica osvoboditve od nacizma
 4. 15-letnica podpisa državne pogodbe, (člen 7)

Oba govornika naj se med seboj dogovorita o svoji govorniški snovi. Govori naj bi ne trajali dalj kot vsak po 20 minut. Povabili bi tudi pevske zборе: Moški zbor Folteja Hartmana v Pliberku in mešani zbor Hanzijske Kežarje iz št. Vida v Podjuni, ter godbo na pihala Ravne na Koroškem.

Za tiskanje plakatov naprošamo tiskarno „Drava“ v Borovljah. Za programe in tiskanje značk pa Mohorjevo tiskarno v Celovcu. Na značkah naj bi bilo napisano: „100-letnica ljudskih taborov“. Bistrica pri Pliberku 27. 9. 1970. Na belorodečorumenem traku z modrimi črkami.

Cela prireditve naj bi se vršila pod geslom:

Z V E S T O B A Z A Z V E S T O B O

Ponovno se obe organizaciji naprošata, da blagovolita to narodno prireditev podpreti.

Sklenjeno in podpisano:

Mirko Kumer, I. r. Dr. Sienčnik Luka, I. r.
Janko Ogris, I. r. Lovro Potočnik, I. r.

Celovec, dne 24. 8. 1970

P. n.
Pripravljalnemu odboru
za proslavo stoletnice ljudskih taborov
v roke g. Mirko Kumer

Blato

9150 Pliberk

Predmet: Stališče ZSO do proslave stoletnice taborov

Spoštovani gospod podžupan!

Gospod Janko Ogris st. nam je posredoval zapisnik o seji z dne 24. 8. 1970 in izrazil prošnjo, da odgovor pošljemo na Vaš naslov, kar s tem storimo. Zveza slovenskih organizacij na Koroškem z navdušenjem pozdravlja Vašo koristno pobudo in pripravljalnemu odboru sporoča svojo načelno pripravljenost, da v smislu točke 3 zapisnika ukmalj podpre odbor pri pripravi za izvedbo proslave dne 27. 9. 1970 na zgodovinskih tleh na Bistrici pri Pliberku in prevzame tiskanje plakatov v tiskarni „Drava“.

Prav tako se ZSO želi odzvati Vašemu vabilu, da njen predsednik poleg zastopnika NsKS govori na proslavi o navedenih vprašanjih.

Končno smatramo za potrebno, da pripravljalni odbor sestavi čimprej „Poziv na proslavo stoletnice ljudskih taborov“ za oba lista, ki naj bi ga objavila najkasneje v številki z dne 4. 9. 1970.

ZSO bo na svoji seji še v tem tednu bolj podrobno razpravljala o Vaših predlogih in Vam sporočila svoje eventualne nadaljnje pripombe in želje.

V pričakovanju, da bo tudi Narodni svet koroških Slovencev sprejel Vašo pobudo in se vključil v praznovanje teh zgodovinskih dogodkov Vas pozdravljamo z narodnim pozdravom!

Za

Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem
dr. Franci Zwitter, predsednik

Prepisi

Blato, 26. 8. 70

Mirko Kumer
Blato, Pliberk

Predmet: Proslava 100-letnice
ljudskih taborov
na Koroškem

Gospodu predsedniku ZSO
dr. Franciju Zwitterju v Celovcu

Najprej se Vam zahvaljujem za pismo od 24. t. m. v katerem izražate veselje nad našim sklepom o prireditvi proslave na zgodovinskih tleh in nam z strani ZSO objublja pomoč in izražate upanje, da bo isto storil tudi Narodni svet kor. Slovencev. Včeraj pa smo od NsKS dobili sporočilo da ta pravilja isto proslavo, za isti datum in uro in sicer v Koncertni dvorani v Celovcu. Predsednik mi je telefoniral in prosil, da bi mi našo prireditev preložili na kak drug datum ali pa na prihodnje leto, da bi ne motili njih prireditve in da bi ne stali razklani pred nemško javnostjo. **Nasvetoval sem mu, da naj se poveže z Vami in naj skušamo prireditve urediti skupno ali na Bistrici ali pa v Celovcu, ker dve istočasno, bi res ne bilo dobro. Obljubil je, da se bo s svojimi sodelavci posvetoval in potem ukrepal.** Povabljeni ima tudi Gradiščane in kršč. kult. zvezo. Če bi sedaj že najeto dvorano odpovedal, se boji stroškov penale.

Danes sem prejel tudi pismo od g. Ogrisa iz Bilčovsa, ki tudi ni ničesar vedel o pripravah NsKS kakor tudi mi ostali sklicatelji proslave na Bistrici ne.

Pa tej novi, prej nepredvideni situaciji Vas prosim, da v Celovcu uredite potrebno, da bi se vršila samo ena proslava na ta dan in ta skupno za vse koroške Slovence.

Proslavo bi bilo po mojem lažje izvesti v Koncertni dvorani kot pa na Bistrici, na prostem, kjer smo od vremena odvisni in kjer ni sedežev. Bolj imenitno pa bi seveda na zgodovinskih tleh bilo.

Vas pozdravlja z narodnimi pozdravi
Mirko Kumer

Narodni svet koroških Slovencev se kljub izraženi želji g. Mirko Kumer ni povezal z ZSO marveč je isti dan, ko je ZSO prejela od g. Kumer gornje pismo objavil v „Našem tedniku“ vabilo na samostojno proslavo, ne oziraje se na svoje prej iznešene razloge in pomisleke.

Celovec, 2. 9. 1970

Narodnemu svetu koroških Slovencev
v roke gospodu predsedniku dr. Reginaldu Vosporniku

Viktringer Ring 26
9020 Klagenfurt - Celovec

Predmet: Stoletnica ljudskih taborov

Spoštovani gospod predsednik!

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem je na skupni seji Nadzornega in Upravnega odbora dne 1. 9. 1970 po oceni nastalega položaja po objavi Vašega vabila na proslavo stoletnice ljudskih taborov v „Našem tedniku“ spričo vztrajnega prizadevanja za skupno proslavo teh zgodovinskih manifestacij življenjske volje našega ljudstva prišla do zaključka, da Narodni svet koroških Slovencev že od vsega začetka ni želel skupne proslave. Zaradi tega je, kakor je sedaj sam potrdil, z nestvarnimi razlogi in neiskrenimi pomisleki odklonil vse tozadevne pozitivne predloge Zveze slovenskih organizacij na Koroškem in razveseljivo pobudo krajevnih predstavnikov za enotno manifestacijo vseh koroških Slovencev.

Zveza slovenskih organizacij je osupla nad nekvalificiranim načinom preziranja vseh prizadevanj za skupno proslavo in globoko zaskrbljena za bodoči razvoj prepotrebne akcijske enotnosti koroških Slovencev. Kljub temu smo upoštevali Vašo gospodu Kumer iznešeno željo po preložitvi proslave na drug datum in bomo izvedli proslavo dne 20. septembra 1970 na zgodovinskih tleh na Bistrici nad Pliberkom. Pri tem izražamo upanje, da bo na obeh, na žalost ločenih proslavah prišla do izraza vsaj enotna volja celotne naše narodnostne skupnosti do življenja ter do zagotovitve njenega obstoja in pospeševanja njenega vsesplošnega razvoja.

V tem smislu želimo, da bi obe proslavi dobro uspeli in pozdravljamo.

za

Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem
dr. Franci Zwitter, predsednik

Objava gimnazije

SPREJEMNI IZPITI na Državni gimnaziji za Slovence ob jesenskem terminu bodo v torek, dne 15. septembra 1970, s pričetkom ob 8. uri. Sprejemni izpit za 1. razred obsega slovenščino, nemščino in računstvo. Izprašuje se snov 4. šolske stopnje. Za vstop v višje razrede je potreben osebni razgovor z ravnateljem šole.

Prijave za sprejemne izpite lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa pismeno na naslov: Državna gimnazija za Slovence, 9020 Klagenfurt, Lerchenfeldstraße 22.

Za izpit je treba predložiti tele dokumente:

1. rojstni list
2. dokaz avstrijskega državljanstva
3. spričevalo 4. šolske stopnje ljudske šole.

Popis učenca pošlje vodstvo ljudske šole neposredno na naslov ravnateljstva Državne gimnazije za Slovence.

Ravnatelj:

Dr. Pavle Zablatnik

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA —

dega vrha. Bila je kot orlovo gnezdo na robu goščave. Pripravljali so se na praznovanje. Vojko je ustrelil srno. Nande, divji lovec in drvar iz pokljuških gozdov, pa jo je imenitno pripravil po receptu izpred vojnih dni. Nagnelli so se v izbo, vežo in kuhinjo. Tu je kuhar, opasan z belim predpasnikom, delil srno, vsakemu pa je dodal velik kos dišečega kruha. Popoldne ga je spekel nekaj hlebov. Moko je dobil neznano kako. Rad bi spomnil fante na dom in na čase, ki bodo prišli, če jih bodo dočakali. Visok, hrustajoč, zapečen kruh jih je božal po nosnicah in vsakemu, ki ga je prijel v roke, so se usta razlezla v nasmeh. Svež kruh je bil za četo velik praznik, ki so si ga neizbrisno vtisnili v spomin, zato so vseppek hvalili Nandetove organizacijske sposobnosti in pekovski roke.

Kruh je dramil spomine na dom, na mater, očeta, ženo, otroke, na spanje v postelji in na dni, ko boš zjutraj vstal in boš vedel, kje in kam boš legel zvečer. Spominjal jih je na življenje, za kakršnega so se borili in padali.

Dobro razpoloženje je zajelo ljudi. Z menaškami med koleni so jedli in se živahno menili. Potaknjeni so bili po vseh kotih. Ana je sedela za mizo pri komandirju in se brezskrbno smejala njegovim šalām. Pozabila je na vse in predala se je trenutnemu zadovoljstvu. Vsi obrazi, ki so se zadovoljno smejali, so bili znani. Zavedala se je, da jih ima pravzaprav rada. Z njimi je delila dobro in zlo in vsak dan so ji bili bolj domači.

Orlov je obiral srnino kost in na ves glas hvalil lovca, ki je poskrbel za tako imenitno večerjo. Zunaj je stražar zavpil: „Stoji! Nato so se pod oknom oglasili škripajoči koraki. Vstopila sta dva mlada moža in se presenečeno razgledovala po ljudeh.

„O Blisk!“ je kriknila Ana vesela in presenečena. „Niti glasu ni bilo o tebi, in mislila sem na najhujše,“ mu je dejala, ko se je prerinil do nje in ji stisnil roko.

„Kot vidiš pa je vse v redu. Tebe sva prišla obiskat in komandirja Orlova. To je moj prijatelj Poljak Tomo,“ ji je predstavil prirskega, mladega fanta, ostrih oči in smejočega obraza.

„Zdravstvujta fant! Od kod in kam tako na noč?“ ju je burno pozdravil Orlov, potem pa premišljal, kaj ju je prineslo, ker je prihod obveščevalcev vedno spravljal v zvezo z nepredvidenimi dogodki.

„Prišla sva za nosom,“ se je smejal širokopleči fant, ki je prišel z Bliskom, in se rokoval s komandirjem. „Prihajava iz doline. Že spodaj nama je zadišalo po novem letu. — Pojdiva in pogledjva komunizem v četi tovariša Orlova! — sva si dejala, čeprav so naju vabili, da bi ostala v brigadnem štabu.“

Orlov je vstal. „O, kakšna čast za četo! Veseli smo, da sta prišla. Sedita no za mizo! Gosti so pri nas dobrodošli!“ S Poljakom Tomom sta si bila dobra znanca. Srečala sta se že pred letom dni, ko je Poljak Tadić, ubežnik iz nemškega taborišča v Beljaku, prišel v četo na Jelovici in si kmalu pridobil zaupanje pri vseh, ker se je v spopadih z Nemci pokazal izredno drznega in iznajdljivega.

Orlov je predstavil fantom obveščevalca in se pozanimal za novice.

„Novic dovolj,“ se je smejal Blisk in odložil orožje in suknjo, ker je bilo v izbi toplo. „Najprej eno komisarsko: naznanjam vam, da bo vojne čez tri mesece konec,“ je dejal z resnim glasom. „Živio govornik!“ je zavpilo nekaj glasov. Nista še utegnili sesti, ko se je skozi vrvež pri-drenjal Nande in postregel gostoma s srno, čeprav sta se branila, češ da sta že jedla v dolini.

Medtem je domača hči prinesla velik lonec krljeve vode, da bi se odžejala. Kuhar je srno dobro osolil in poppral s poprom, ki ga je že nekaj mesecev nosil s seboj. Ko so vdrli v Turjak, je bila njegova prva pot v oficirsko

kuhinjo v kleti. Med mrliči, razmetano šaro in poplavo vina, kjer je stikal za uporabljivimi stvarmi, je našel poper. Skril ga je na dnu nahrbtnika in ga ljubosumno čuval za posebne prilike.

Primož je sedel pri peči v senci in zvedavo ogledoval Bliska, ki se je zapletel z Ano v razgovor. Posumil je, če ni morda Gorazd glede Ane že poročal naprej, in so prišli pogledat.

Komaj je Blažič odložil žlico, je že vzel v roke harmoniko in jim zaigral nekaj veselih. Ko je prenehal, je Blisk vstal, odprl torbo in stresel iz nje vse cigarete, kar sta jih dobila v dolini. Oba s Poljakom sta odpela čutarici in ju postavila na mizo. „Tole pokadimo in popijmo! Da nam bo bolj prijetno, naj vam še povem o Mohorju. V dolini sva zbrala podatke. Čez sto Nemcev ste pobili in nekaj oficirjev je ilo vmes. Nemcem naši mitraljezi ne gredo iz glave. Mohor si bodo švabi zapomnili. Na zdravje četi tovariša Orlova!“ Blisk je dvignil čutarico. „Hura!“ so odzdravili. „Na zdravje skojcem mitraljezcem!“ „Hura!“ „Smrl belim in Nemcem!“ „Smrt!“ „Živio kolektiv!“ „Živio!“

Od vzklikov so zašklepetala okna. Orlovu se je kar smejala. Medtem ko so izstrelili rafal parol, je Nande preštel cigarete in jih razdelil. Tudi tistih ni pozabil, ki so bili na stražah in v zasedi. Soba se je napolnila z dimom. Čutarica je krožila od ust do ust. Vsakdo je srknil požirek ali dva. Gospodarju, priletnemu kmetu, ki je sedel za pečko, so se oči rosno svetile, ko je gledal burno kipenje krvi v mladih ljudeh.

„E, ta naša vojska! Kdo bi si mislil, da jih bo toliko, ko so prvi enainštiridesetega prišli v zavetje pod Blegoš?“

Nova moč je zganila stare kosti. Zlezel je izza peči in odšel v klet. Vrnil se je s pletenko sadjevca in steklenico žganice. „Fantje, pa spijmo še to, za našo svobodo, za zmago in na švabsko pogibelj!“ S tresočo roko je nalival

Babilon na peti celini

Pred koncem stoletja naj bi imela Avstralija
30 milijonov prebivalcev

CANBERRA. — Podoba avstralske ulice: mleko raznaša Poljak, pismonoša je Anglež, branjevec Italijan, mesar Nemec, lastniki najboljših restavracij pa so Grki. Frizerka je po rodu iz Švice, mojster v mehanični delavnici je Španec, lastnica modne trgovine pa Avstrijka. Peta celina je zdaj pravi topilnik narodov, zakaj v dveh desetletjih se je priselilo okoli 2,5 milijona ljudi iz skoraj dveh ducatov dežel. V dogledni prihodnosti se bodo ti priseljenci pomešali, č časoma bo nastal nov avstralski narod.

Avstralci so pripravili načrte, po katerih naj bi se število prebivalstva zvišalo do konca tega stoletja na 30 milijonov, seve predvsem z načrtnim priseljevanjem. Potemtakem bo Avstralija postavila rekord: v petih desetletjih se bo število njenega prebivalstva povečalo štirikratno. Dosedanje kvoto 20.000 je

avstralska vlada povečala na 160.000 letno. Po „sedmih suhih letih“ zdaj spet iz leta v leto narašča število priseljencev.

Ko so leta 1949 začeli izvajati priseljevalni načrt, je bilo 90 odstotkov avstralskega prebivalstva britanskega izvora, zato so pristojne oblasti vztrajale na stališču, naj se tujci vključijo v ta način življenja. Zdaj je priseljenec že vsak peti prebivalec. Z 10 milijoni Avstralcev se je pomešalo 2,5 milijona tujcev, katerih dotok — večinoma gre za mlade ljudi — je najprej pripomogel k večji proizvodnji, zdaj pa se njihov vpliv bolj in bolj kaže v vsakdanjem življenju. Priseljenci imajo sicer le malo prtljage, zato pa prinesejo s seboj marsikaj, česar ni mogoče vpisati na carinski obrazec: svoje šege in navade, življenjske nazore in temperament, kulturo, pojme o morali in kuharske recepte.

Močnejši priseljenjski val bo še bolj pospešil preobrazbo Avstralije iz narodnostno skorajda enotne celine v kozmopolitski mozaik. Po načrtu naj bi bil že leta 1990 vsak tretji prebivalec Avstralije rojen v Angliji, Italiji, Grčiji, Nemčiji, na Madžarskem, na Poljskem, v Avstriji ali v kateri drugi evropski deželi. Doselej je imela avstralska vlada stroga merila, sprejemala je le pripadnike evropskih

narodov. Zdaj bo dobil narodnostni babilon nov, orientalski odtенок: v deželo prihaja na tisoče Turkov, ki bodo v kratkem dobili mošejo v Melbournu, kjer jih je razmeroma največ.

Vlada, ki upa, da bo privabila več tisoč turških priseljencev na leto, je zagotovila posebne ugodne pogoje. Ne glede na to, ali se turška družina vkrci na ladjo ob Bosporu ali pa zaradi sezone zaposlitve v tej ali oni zahodnoevropski deželi v kakem severnomorskem pristanišču plača za prevoz v Avstralijo samo 20 dolarjev na osebo. Razliko prispeva država, ki si želi čimveč priseljenec.

Kakšen je odnos starih Avstralcev britanskega izvora do tujcev in do sprememb, ki jih prinašajo? Delajo se, kakor da ničesar ne opazijo, v resnici pa pojmujejo novosti kot zanimivo obogatitev dosedanjega načina življenja. Kar jim je všeč, sprejmejo, ob tistem, kar jim je tuje, pa skomignejo z rameni in gredo svojo pot.

S Turki kot prvimi orientalcima ima peta celina razmeroma največ težav. Ne znajo niti besedice angleško, za njihove otroke ni mogoče dobiti tolmačev, naseljujejo se v revnejših predmestjih, v eni hiši se stiska več družin. Delo sicer zlahka dobijo v tovarni, vendar se ne znajdejo v povsem tujem svetu. Oblasti so v skrbeh, ker se utegnejo turški priseljenci izoblikovati v narodnostno otočke, kar je v nasprotju z avstralskimi načrti. Mnogi turški možje skušajo tudi v novi domovini zapirati svoje žene pred svetom oziroma pred sliki s tujci.

Ribe v svetovni prehrani

Bogate zaloge podzemeljske vode

Strokovnjakom ministrstva za namakanje Združene arabske republike je v zadnjih 15 letih uspelo odkriti velikanski podzemeljski vodni bazen s skupno pol milijona kubičnih metrov vode. Ta podzemeljski vodni bazen se razprostira od Nilove delte pod dolino reke Nila vse do kraja Kom Ombo v zgornjem Egiptu. Iz tega ogromnega bazena bi se lahko brez slehernih škodljivih posledic v vsakem polletju odvzelo do 370 milijonov kub. metrov vode.

V pasu Nilove delte in vzdolž doline Nila je bilo doslej izvedenih nad 500 vrtanj v globino do 1000 m. Ta vrtanja so strokovnjakom omogočila ugotoviti gibanje podzemeljskih vodnih tokov v navedenem območju, in sicer tako pod obdelano površino kakor tudi v smeri puščave. Kakovost odkrite vode so izvedenci razdelili na 6 kategorij, obenem pa so izmerili pritisk teh podzemeljskih voda na vodne razmere v plodnem oziroma obdelanem sloju zemlje in neposredno pod tem slojem. Na podlagi vseh teh merjenj oziroma ugotovitev sestavljajo strokovnjaki sedaj vodno karto, na kateri bosta označeni smer in hitrost podzemeljskih vodnih tokov, prav tako pa tudi kakovost in količina oziroma globina vode obravnavanega bazena ter vpliv podzemeljske vode na stanje površinske vode.

Novo odkritje zaloge vode odpirajo nesluhtene in široke perspektive ne le za egiptovsko kmetijstvo, temveč za vse gospodarstvo ZAR.

V letniku organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO), ki zajema podatke o ribolovu okoli 150 držav z vsega sveta, je svetovni ulov rib (brez LR Kitajske) v l. 1968 dosegel okoli 64 milijonov ton. Trgovinska menjava z ribami med vsemi temi državami je v l. 1968 dosegla vrednost 2560 milijonov dolarjev, kar je za 160 milijonov dolarjev več kot v l. 1966 oziroma 1967.

Od celotnega ulova rib v l. 1968 je bilo za ljudsko prehrano potrošenih 40,2 milijona ton oziroma 64,4 % rib, in sicer bodisi svežih, zmrazjenih, nasoljenih ali pa drugače konzerviranih. Ostanek 22,8 milijona ton v l. 1968 ulovljenih rib pa je bilo predelanih v ribjo moko za prehrano živali.

Po podatkih iz istega vira je l. 1968 glede vrednosti iz-

voza ulovljenih rib ponovno prednjačila Japonska, ki jih je izvozila za 286,08 milijona dolarjev v l. 1967. Na drugem mestu glede vrednosti predlanskega izvoza rib je bila republika Peru s izvozom za okoli 231 milijonov dolarjev. Tema dvema državama pa sledijo glede vrednosti izvoza rib Kanada, Norveška, Danska in še nekatere nadaljnje ribolovne države, med njimi zlasti še Sovjetska zveza, ki jih je v l. 1968 izvozila za 83,24 milijona dolarjev.

Največja država uvoznica rib so Združene države Amerike, ki so jih v obravnavanem letu uvozile za 717,65 milijona dolarjev. Tej državi sledijo glede uvoza rib Velika Britanija, Zvezna republika Nemčija, Francija, Japonska in Italija. Tudi Sovjetska zveza, ki je sama med pomembnimi izvoznici rib, je lani

uvozila rib in ribjih proizvodov za 14,62 milijona dolarjev.

Zanimiv je tudi podatek o svetovni proizvodnji ribje moke, ki je v navedenem letu dosegla s 5,02 milijona ton proti 4,59 milijona ton v l. 1968 in 1,42 milijona ton v l. 1958 novo rekordno količino.

Močno se je povečala tudi količina zmrazjenih rib, ki se je v desetih letih povzpela od 1,70 milijona ton, kolikor je znašala v l. 1958, na 5,08 milijona ton v l. 1968.

Tudi proizvodnja konzerviranih rib je napredovala, in sicer od 3,13 milijonov ton v l. 1967 na 3,26 milijonov ton v l. 1968.

Iz navedenih nekaj podatkov je razviden ogromen pomen rib za prehrano svetovnega prebivalstva, prav tako tudi za prehrano živali v obliki ribje moke.

V Parizu gradijo najvišji nebotičnik Evrope

Nad železniško postajo pri Monparnassu v Parizu gradijo nebotičnik, ki bo s svojo višino nad 300 metrov ne samo najvišji v Parizu, marveč v vsej Evropi.

Ta nova pariška znamenitost bo imela 56 nadstropij in bo v pretežni meri služila pisarnam. Po izgradnji bo celotna površina pisarniških prostorov obsegala 89.000 kvadratnih metrov, kar je več kot celotna površina Elizejskih poljan. V zadnjem nadstropju bodo uredili restavracijo, na strehi pa pristajališče za helikopterje, medtem ko so v pritličju namenili 30.000 kvadratnih metrov za velike prodajni center.

Stroške gradnje, ki naj bi bila dokončana že konec leta 1972, cenijo na okoli 3,5 milijarde šilingov.

DROBNE ZANIMIVOSTI

● Takoj ko povzre mladiče, nažene samica kojo-ta svojega življenjskega tovariša iz brloga; vendar ta ne pozabi na svoje očetovske dolžnosti in pusti vsak dan v bližini kak zaloga za družino.

● Papir so uvedli v Evropo v 12. stoletju Arabci, ki so prevzeli način izdelovanja od Egipčanov. Da ne bi izdali proizvodnih skrivnosti, so ga še naprej izdelovali v Egiptu in uporabljali za surovino velike količine ovajev s starih mumij.

● Morski konjički so edini zastopniki rib, ki plavajo v pokončnem položaju. To jim omogočajo majhne hrbtne plavuti, ki utripajo izredno naglo in jim pomagajo vzdrževati pokončno držo.

● Leta 1867 je pivovarnar iz Gdanske J. Hevelius, ki se je v prostem času ukvarjal z astronomijo, objavil dragoceno zvezdoznanosko delo, v katerem je bilo sto slik lunine površine, ki jih je narisal po lastnih opazovanjih.

● Na mnogih evropskih dvorih je bila v prejšnjem stoletju v rabi šifrirana pisava, da so si lahko izmenjevali poročila, ki jih navadno smrtniki niso razumeli.

● Silen orkan je leta 1771 porušil svetilnik v Edystonu blizu Plymoutha v Angliji. V istem času je med nevihto 300 kilometrov daleč treščilo v hišo Henryja Wistanleya, ki je bil zgradil ta svetilnik. Imel je na kamnu marmornati model svojega dela. Strela je udarila naravnost v ta model in ga prevrnila Wistanleyu na glavo, da je za posledicami udarca umrl.

● V prvih trenutkih življenja se novorojeni plovci konj niti za hip ne premakne od matere, ki ga ure in ure nosi na hrbtu, pa najsi bo na kopnem ali v vodi.

SENSATIONS-TOMBOLA

am Sonntag, den 13. September 1970

Beginn 14 Uhr auf dem

MESSEGELENDEN IN KLAGENFURT

1 Wigo-Fertighaus • 5 Autos • 1 Farbfernsehapparat u. über 600 weitere Preise
VOLKSHILFE KLAGENFURT

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA —

v kazarčke, smehljajoča se hčerka pa je delila pijačo borce.

Orlov in Poljak Tomo sta se bratila in obujala spomine. Ana in Blisk pa sta imela svoj razgovor. Povedal ji je, da je dobil po illegalcu, ki je bil v mestu, pismo od Melite. Vzel ga je iz torbice in ji ga dal prebrati. Vznenmirjena ga je vzela v roke. Takoj je spoznala sestrino nežno, drobno pisavo. Zahvaljevala se mu je za pismo in mu sporočala, kako se boji zanj in kako ves čas misli na to, da bi prišla za njim. Tudi to je sporočala, kaj je počel Bogdan z njo v zaporu in javljala, da je v Dolomitih oficir pri belih. Naročala je, naj poišče Ano in jo pozdravi. Mama je vsa nesrečna, ker je ni. Na koncu je obljubljala, da na pomlad pride golovo za njim. Ana je vrnila pismo in se zahvalila. Grenko se je nasmehnila in rekla: „Melita je dobro dekle. Boljša je od mene. Bodi dober z njo!“

„Ne skrbi in napiši kaj domačim! Ko spet pridem k vam, mi boš dala pismo in ga bom poslal v mesto. Zdaj bom večkrat pri vas. Razkrinkujemo gestapovce!“

„Nemogoče!“ se je začudila. „Tudi nas je opozoril Orlov. Ubežala sem mestu, ovaduhom in policiji, kdo bi si mislil, da so celo v naših vrstah.“ Ko je to dejala, ji je srce razbijalo pod vratom.

„Ti si kar v četi? Misliš sem, da te bom našel v kakšnem štabu,“ se je Blisk pomenljivo nasmehnil.

„Oh, čemu, Blisk? Všeč mi je med temi ljudmi. Samo pogledj jih! To me drži pokonci. Sicer ne vem če bi zdržala.“ „Spremenila si se.“ Pogledal ji je v oči in jo prijel za roko. Podobni sta si z Melito, toda v nečem različni. Dobila si v izraz nekaj njene žalosti in resnobe. Dozorela si.“

„Tudi ti si se spremenil od tistega dne. Izklesan si, trd, preizkušen. Ko sem te skrila med obleke, si se mi zdel kot nebogljjen deček.“

Tomo in Orlov sta se zrinila izza mize in se odmajala

k vratom. Primož jima je sledil z dolgim pogledom. „Obveščevalca sta prišla po poslu, ne slučajno,“ je dejal Vojku, ki je sedel poleg njega. Potem mu je pogled zdrsnil po lju-deh in se ustavil pri Ani in Blisku. Vse njune gibe in izraz je spreminjal v besede.

Blisk je kmalu opazil, da ga Primož opazuje, zato je vprašal Ano, kdo je tisti, ki ju tako pozorno spremlja. Ozrla se je in srečala Primožev hladni pogled. Povedala mu je, da je to Primož in pripovedovala zgodbo o njem in svojih odnosih z njim, ne da bi zamolčala svoje blodnje o oficirju iz nemškega filma, ki jo je preganjal v sanjah, in tudi to, da se je od takrat spremenil do nje. Primož je čutil, da govorita o njem, pa ni umaknil pogleda. Blisk se je ozrl k nje-mu, in srečala sta se z očmi. „Zanimiv je, nekam nenavaden in resen, zato bo tudi nevaren,“ je dejal Ani. Pripovedovala mu je tudi o Orlovu in Fazanu. Nagonsko je začutila, da je Blisk edini, ki ji lahko pomaga, če bi prišla v težave. Zaslutil je, da ga prosi, zato ji je obljubil, naj se obrne samo nanj, če bo kaj narobe. Še vedno ji je bil hvaležen za tisto, kar je storila zanj.

Čez nekaj časa sta se Orlov in Tomo vrnila. Prisedla sta in zapletli so se v razgovor. Blisk se je razživel, pripovedoval je Poljaku in Orlovu, kako je bilo, ko ga je Ana skrila. Potem so poslušali Orlova, ki je pripovedoval, kako je preoblečen v uniformo nemškega oficirja, z lepim dekletom pod roko hodil po mestu in ogledoval nemške utrdbe. Vsi so gledali le njo, njega nihče. Vsa četa se je veselo smejala.

Nato je Blažič spet nategnil meh, Orlov pa je zapel z globokim basom in vsi so pritegnili. Tudi sivolasi oče za pečjo je vzneseno pel: „...kmet pravico terja, ali je ne najde, naprej v borbo...“ Glasovi so doneli, da je petrolejka pod stropom mežikavo utripala.

Pesem se je že bližala koncu, ko je prišel iz kuhinje

Nande. V roki je držal veliko žepno uro z verižico. Zanj je trdil, da je najtočnejša v bataljonu. Dobil jo je še za birmo in pravil je, da mu je bila garantirana do smrti. Imela je tudi to posebnost, da je zvonila kot budilka. Včasih je pozabil, da bo pohod, pa mu je zazvonila v koloni. Ko se mu je to prvič zgodilo, so ga osumili, da je dal Nemcem znak, in bi bil skoraj ustreljen. Dvignil jo je k zakajeni petrolejki in oznanil:

„Tišina, tovarišiji! Še tri minute in leto tisoč devetsto trinštirideseto bo crnilo.“

Glasovi so zamrli in vse oči so se obrnile h kuharju in njegovi uri. Ta se je zavedal važnosti svoje vloge, zato je skušal to izrabiti do konca.

„Še dve minuti in rodilo se bo novo leto tisoč devetsto štirinštirideseto!“

„Rojstvo novega leta se proslavi!“ je zaklical Orlov. Stopil je k obešalnikom in snel svojo brzostrelko. Mimogrede pa se je premislil. Streljal bo raje z laškim mitraljezom, za katerega je dovolj municije. Vzel je iz kota lahko brezo in se prerinil skozi vežo pred vhodna vrata. Nekaj najbolj razvnetih borcev je šlo za njim. Ko je Nande naznanil, da manjka le še ena minuta, je gospodar privil stenj na petrolejki in vsi so utihnili.

„Polnoč! Novo leto tisoč devetsto štirinštirideseto!“ je zarjul Nande.

Takrat je Orlov spustil poln rafal v vrh hruške pred vrati. V sobi pa je gospodar spet odvil stenj. Sobo je preplavila svetloba. Orlov se je vrnil med borce in zavpil:

„Živela svoboda!“

„Živela!“ so zadoneli glasovi. Potem pa je Orlov odkričal še rafal parol, ki se jih je naučil od Pajka in končal: „Leta trinštirideset je crnila Italija, leta štirinštirideset pa bo crnila Nemčija. Smrt fašizma in belim!“

(Dalje prihodnjič)

Od leta 1393

PLIBERŠKI SEJEM NA TRAVNIKU

največje in najstarejše ljudsko slavlje južnih predelov Koroške

od sobote 5. do ponedeljka 7. septembra 1970

Mizarstvo

Hanzej Leitgeb

Šmihel nad Pliberkom
St. Michael ob Bleiburg

- Kvalitetna izdelava vseh vrst mizarških del
- Specialna izvedba kuhinjske opreme
- Priznana stavbeno mizarstvo

Steklarstvo
GREGOR SCHIPPEK

- Gradbeno portalno in profilno zastekljenje

Pliberk - Bleiburg

GOSTILNA
»Petzenbär«

HILDE IN KSANDE POTOTSCHNIK

Drveša vas — Pliberk
Ebersdorf — Bleiburg

PRILJUBLJENA STARODAVNA GOSTILNA — OBNOVLJENI PROSTORI — TUJSKE SOBE — OKUSNE JESTVINE IN NEGOVANE PIJAČE. V LJUDNA IN DOMAČA POSTREŽBA

MIZARSTVO

Josef Grauf

PLIBERK
BLEIBURG

Priznana delavnica za vsakovrstno pohištveno in gradbeno mizarstvo. Svojim naročnikom daje koristne strokovne nasvete.

Trgovina

KATARINA IN DOLFE KRIVOGRAD

Šmihel nad Pliberkom

vam nudi za sejem po posebno znižanih cenah: električne stroje, kmetijske stroje, mehaniko za beton, televizorje za 1000 šilingov ceneje in drugo.

OBISČITE NAS NA PLIBERŠKEM SEJMU!

GOSTILNA
„RÖSSELWIRT“

Franc in Ida STEFITZ

PLIBERK
BLEIBURG

Novi moderno zgrajeni in opremljeni prostori. Kvalitetna kuhinja — vsak čas okusna jedila; negovane pijače — kava

Solidna in vpljudna postrežba.

V strokovni trgovini: pisarniške potrebščine, šolske knjige in potrebščine, časopisi, časniki, igrače, otroška oblačila, parfumerija in drugo.

Valentin Krof

lesno gradbeno podjetje

Na poti v Pliberk in nazaj se oglasite tudi v podjetju

Sienčnik

DOBRLA VAS

ki vam nudi razne dele za motorna vozila.

Bencinska črpalka

Gremo proti jeseni in spet je tako daleč: jutri popoldne se prične daleč naokoli znani plibrški letni sejem na travniku. Ta sejem je zares tradicionalna prireditev, saj se ponavlja iz leta v leto iz davne preteklosti vse od leta 1393. Plibrški sejem na travniku je postajal od leta do leta vedno bolj vseljudska slavnost spodnje Koroške — Podjune in vedno združeval koristno s prijetnim. Množice gostov iz vseh bližnjih in daljnih krajev so prihajale na sejem s konjsko vprego, peš in s kolesi; danes pa z motornimi vozili v takem številu, da je težko najti prostor za parkiranje.

To vseljudsko srečanje je že od nekdaj namenjeno trgovskim poslom in razvedrilu za mlade in stare. Ta največja prireditev Pliberka v letu se je v zadnjih letih prav posebno razširila in razživela. Sodelujoči podjetniki in prireditelji so poskrbeli za najrazličnejše

NA LETNI SEJEM NA TRAVNIKU V PLIBERKU

zanimivosti, za pester izbor vseh vrst blaga in potrebščin za uporabo v gospodarstvu in gospodinjstvu. Obiskovalci bodo gotovo zadovoljni z dobro postrežbo, predvsem v gostinskih obratih ter obratih in stajah za vse vrste razvedrila in zabave.

Zadnja leta so na sejmu ugotavljali množičen obisk — po dvesto tisoč in več ljudi. Plibrški sejem na travniku je tudi čedalje večja priložnost za obmejne kraje v Sloveniji, predvsem Mežiške doline, da ga obiskujejo in so tudi ugotovili, da ga je iz teh krajev v zadnjih letih obiskalo več tisoč ljudi. Ti ljudje na prireditvi mnogo kupujejo in konzumirajo, zato so za prireditelje, posebno za trgovce in gostinske obrate dobrodošli gostje, saj znatno večajo njihov promet in s tem tudi dobiček.

Jutri popoldne bo simbolična otvoritev plibrškega sejma na travniku. Domači podjetniki in obrtniki bodo v povorki peljali „robo in rajo“ na travnik. V veliki dvorani bo sejem otvoril plibrški župan Siegfried Kristan, ki bo „načepil“ sod piva iz domače sorgendorške pivovarne.

Naše bralce posebej opozarjamo, da obiščejo podjetja, ki oglašajo v našem listu.

Negovane pijače, izborna kuhinja, tujske sobe, solidna postrežba v gostilni

LAMM

PLIBERK - BLEIBURG

Kmečka gospodarska zadruga Pliberk

prodaja po ugodnih pogojih krmila, vseh vrst gnojila, semenje, kmetijske stroje in orodje ter ostale kmetijske potrebščine.

Kupuje žita in druge kmetijske pridelke

Domači denarni, hranilni in kreditni zavod je

Hranilnica in posojilnica Pliberk

Izvaža in posreduje vse bančne posle.

KAVARNA — RESTAVRACIJA

„BRÜCKE“

Manfred in Reinilde

MLINAR

PLIBERK — BLEIBURG

Ob pliberškem sejmu seveda k „Brücke“! Gostitelja skrbita vedno za veliko izbiro jestvin (specialitete na žaru) in negovane pijače.

V sejmskih dneh vas bo za ples in razvedrilo zabaval svetovno znani ansambel

„CARINTHIA-COMBO“

Ob sejmi
in ob vsakem letnem času
pijemo priznano
odlično in osvežujoče pivo
pivovarne

SORGENDORF

RAIFFEISENKASSE

PLIBERK - BLEIBURG

Izvajamo vsakovrstne bančne posle

M e n j a l n i c a

Slikar in pleskar
mojster

Josef Čuješ

PLIBERK - BLEIBURG

izvaja vsa v slikarsko in plesarsko stroko
spadajoča dela z odličnim strokovnim znanjem
v zadovoljstvo vseh naročnikov

KOLODVORSKA GOSTILNA

Elfriede in Konrad Jörgl

DRVEŠA VAS - EBERSDORF
KOLODVOR PLIBERK

- PRILJUBLJENA RESTAVRACIJA
- NEGOVANE PIJAČE — OKUSNA JEDILA
- DOMAČA IN SOLIDNA POSTREŽBA

PEČARSKO PODJETJE

Alfred Rader

PLIBERK - BLEIBURG

- PLOŠČICE ZA TLAKOVANJE
- STEDILNIKE
- PEČI
- MELLERJEVE PEČI
- OBLOGE

GOSTILNA ŽELEZNIK

HERTA IN SIMON MARIN

Priznana in priljubljena gostilna
sredi vasi, v njej
se počutijo gostje
od blizu in daleč
prijetno
in domače

Loibach b. Bleiburg - Libuče p. Pliberku

PODJETJE

Josef GROSS

GREBINJ - GRIFFEN

- PEKARNA
- KONDITORIJA
- ESPRESSO
- SPECIALITETE NA ŽARU

Vse za Vašo hišo in gospodarstvo
Vam nudi najugodnejše trgovino

KAUFHOF

VALENTIN IN ANGELA BLAŽEJ

PLIBERK — LIBUČE

Letos spet stojnica
na sejmskem travniku
NON-STOP

telefon (0 42 35) 394 — nočna številka 302

KARL FERRA

PLIBERK
BLEIBURG

Trgovina
■ Špecerija
■ železnina
■ manufaktura
■ kmetijski
■ pridelki
■ gradbeni
■ material

Bahnhofstraße 16
Postgasse 13 Telefon 219 in 220

V trgovini s stroji

Max Traun

Pliberk - Bleiburg

- vse poljedelske stroje
- šivalne stroje
- radio-aparate
- kolesa in motorna kolesa po ugodnih cenah in plačilnih pogojih

Gostilna - penzion

Marija in Lekš Kos

Borovje pri Pliberku
Woroujach bei Bleiburg

- Prijetna gostilna za domače in oddaljene goste
- tujske sobe za letovištarje
- zdrava lega, tihota, gozd, polje in travnik
- lep razgled na spodnje Karavanke.

Zadnja gostilna pred mejo.

GOSTILNA HRUST

Richard Staudegger

Loibach - Bleiburg
Libuče - Pliberk

- Prijubljena starodavna domača gostilna
- prijetni prostori
- v skalo vklesana naravna klet
- blagodejna senca pod košatimi drevesi in kogljščo

Zidarski mojster

Hans Vodivnik

PLIBERK - BLEIBURG

Vsa v zidarsko stroko spadajoča gradbena dela izvaja priznana podjetje v zadovoljstvo naročnikov

DOLFE PRIMOSCHITZ

TOTAL črpalka za
bencin v Libučah
Zadnja pred mejo

LOIBACH - BLEIBURG
LIBUČE - PLIBERK

KARL KOTSCHNIG

TRGOVINA S KMETIJSKIMI STROJI
REPARATurna DELAVNICA
KLJUCAVNICARSTVO
ČRPALKA ZA BENCIN

Šmihel nad Pliberkom
St. Michael ob Bleiburg

OBIŠČITE NAŠO RAZSTAVO NA SEJMI

GOSTIŠČE

„Juena“

ALOJZ IN LENKA GREGORIČ

ČEPIČE - GLOBASNICA

V sodobno opremljenem modernem gostišču „JUENA“ v osrčju Podjune se gostje počutijo udobno in prijetno. Radi se ustavijo v tej restavraciji, kjer jim Alojz in Lenka gostoljubno in v prijetni domačnosti postrežeta z dobrimi jedili in izbranimi pijačami.

Poskrbljeno pa je tudi za športne zabave.

GOTTFRIED GLAWAR

Libuče pri Pliberku
Loibach bei Bleiburg

Zimmerer, Säge- und Parkettenwerk
Erzeugung und Verlegung von Normal- und
Mosaikparketten in Buche und Eiche
Tasarstvo, žaga in izdelava parketov
Proizvodnja ter polaganje navadnih in mozaič-
nih parketov, bukovih in dobovih
Pri vaših gradbenih podvzemih se obrnite na
nas — radi vam svetujemo neobvezno in
brezplačno

Stavbeno in pohištveno mizarstvo

Johann Wuntschek

Nonča vas — Eidersdorf
9150 BLEIBURG — PLIBERK

se priporoča za vse gradbeno in
pohištveno mizarstvo

Terezijska in Franc Kušej

Šmihel nad Pliberkom
St. Michael ob Bleiburg

Bogata ponudba in izbira vsakovrstnih po-
trebščin za vsakega. ● Kvalitetni prodajni ar-
tikli. ● Priznana domača in solidna postrežba!

Opekarna

Stefan Liesnig

Pliberk - Bleiburg

- Kletni kamni
- Kvadri
- Stropi tipa
Katzenberger
- Betonska opeka
in strešniki
- Cevi
- Pesek, gramoz

TV AVSTRIJA 1

Sobota, 5. 9.: 16.10 Za otroke od 6 let naprej —
Krt in zelena zvezda — 16.15 Doktor, mladinski film
— 17.00 Beatclub, oddaja za mladince — 17.30 Oddaja
za družino — 18.00 Tedenski obzorik — 18.20 Otrokom
za lahko noč — 18.25 Kultura aktualna — 18.50 Dober
večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.30 Čas v sliki
— 20.06 Šport — 20.15 Denar ali življenje, humoristična
oddaja s Karlom Farkasom — 21.30 Šport — 22.00 Čas
v sliki — 22.15 Zlomljena puščica, film.

Nedelja, 6. 9.: 16.00 Lolek in Bolek — 16.10 Kovač,
krojač in lovec — 16.40 Glasba ne pozna meja —
17.35 Kontakt — 18.00 Iz moje knjižnice — 18.25 Otro-
kom za lahko noč — 18.30 Eggenberški glasbeni ko-
ledar — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30
Šport — 20.10 Beseda k nedeljskemu večeru — 20.15
Vsakdo, igra — Čas v sliki.

Ponedeljek, 7. 9.: 18.00 Teletest — 18.20 Otrokom za
lahko noč — 18.20 Podoba Avstrije — 18.50 Mož od
včera — 19.30 Čas v sliki — FBI Ognjeni krst —
21.00 Poštni predal 7000 — 21.15 „Ob stajah“ motorno-
športna oddaja — 22.15 Čas v sliki — 22.30 Evropsko
plavalno prvenstvo.

Gesucht nette

SERVIERTOCHTER
auch Anfängerin, Verdienst monatlich
Fr. 1500.— Kost und Logis frei. —
Offerten erbeten mit Bild an: Familie
Spörri, Restaurant Brugg, CH 4143 Dor-
nach (Schweiz)

Gesucht freundliches, nettes

MÄDCHEN

in Geschäftshaushalt zur Betreuung der
Kinder 4 und 5 Jahre und zur Führung
des Haushaltes. Gute Gelegenheit die
französische Sprache zu erlernen. Ein-
tritt sofort oder nach Vereinbarung.
Anfragen mit Bild und Lohnansprüchen
erbelen an:

Familie Markus Constantin
Hotel Rhone
CH 3956 Salgesch (Schweiz)

ZIMSKI BAZEN IN SAVNA „JUNO-HALLENBAD“

Podjunski trgovski CENTER
bratje RUTAR & Co

Dobrla ves-Eberndorf

v hotelu RUTAR

V DOBRILI VASI

NUDI KOPANJE IN OKREVANJE
PRI VSAKEM VREMENU
IN VSAKEM LETNEM ČASU

ŠOLSKE KNJIGE IN ŠOLSKE POTREBŠČINE V A & O TRGOVINI V DOBRILI VASI

Mizarski mojster

Herman Kuschej

PLIBERK - BLEIBURG

Odlična delavnica pohištve-
ne oprave in gradbenega mizarstva

Ob letnem sejmu in vsak čas: Odli-
čen med, lecit in konditorsko blago
pri tvrdki

Gottfried Stöckl

PLIBERK - BLEIBURG

- KAVARNA
- KONDITORIJA
- LECTARNA IN VOKARNA

ŠTEFAN TRAMPUŠ

Trgovina z lesom
Podjetje z žago

NONČA VAS — EIDERSDORF
PLIBERK — BLEIBURG

Kot vsako leto se tudi letos priporočamo!
GOSTILNA — HOTEL — PENZION — KAVARNA

BREZNİK

PLIBERK, GLAVNI TRG 9

Tujske sobe z vsem komfortom — Izvrstna kuhinja — Ugodni pavilni aranžmaji za
zimsko in poletne počitnice

Vsem gostom od blizu in daleč, ki so nas v zadnjih 23 letih obiskovali na pliber-
škem sejmskem travniku, se zahvaljujemo za njihovo zvestobo. Zaradi prevelike
obremenitve ne bomo več imeli gostišča na travniku. Upamo, da nas boste v bo-
doče čim pogosteje obiskali v naši gostilni v mestu.

Trgovina z avtomobili in mehanična delavnica

Hans Schneider

PLIBERK — DREVA VAS

- Simca Service
- Trgovina z novimi in
rabljenimi avtomobili
- Shell-črpalka
- Specialna naprava za
zaščito podvozja proti rji